

pen

... tuš odprén

VESTNIKOV
MESEČNIK

četrtek,
27. junija, 1996,
15. številka

Uspavana
Elizabeta
v Lendavi

PEN 4

Inpenview:
Jože Igor Olaj

PEN 6

Raje ubijem
človeka kot mačka!

PEN 5

Grbi komun
Prlekije in Prekmurja

PEN 7

Tudi Pen je bil
v Bethlehemu

PEN 10

Češnje zorijo,
prišel je
sveti Vid

PEN 8,9

1/2

Foto: Nataša Juhnov

Počitnice, dopusti! Huraaaaaa!!!! Naslednji randevu s Pénom: 25. julij.

ACI PO LIPETOVIH STOPINJAH

Fotomojstra Lipeta poznate predvsem zavoljo njegove nagnjenosti k lepim dekletom. Rad jih opazuje, seveda samo skozi objektiv fotoaparata. Kot kaže, je res, da dober glas seže v deveto vas, saj je Lipe dobil mlajšega sodelavca, ki pravtako zna ob pravem času pritisniti na sprožilec. Dekleti sta lepi, simpatični, polni življenja in bosta kmalu le še (prijeten) spomin na temperaturno znosne pomladne dni. Fotografija pa je z nekega študentskega žura, katerega delček ste si lahko ob pozornem listanju Pena ogledali prejšnjič. foto: ACI

VSI PREDSEDNIKOVI MOŽJE

V objektiv so se ujeli (ali pa jih je kdo drug), ko so gotovo želeli biti vsaj malo intimni. Kdo pa si ne želi v miru spiti kozarčka žlahtnega, posebno v tako pasje vročih dneh! Kdor še ne ve: predsednik dežele Milan Kučan nataka prvemu od tistih, ki skrbijo, da v Sloveniji ni več ognja, Ernestu Eöryu. foto: CJ

BELTINSKI DANES IN NIKOLI VEČ?!

Tale Lipetova fotografija lahko roma v kroniko komune Beltinci pa tudi sicer je postala aktualna. Zato ker sta po koncu žogorca

DVOJEC

v prvi slovenski ligi na tiskovni konferenci napovedala nepreklicni odhod predsednik kluba NK Beltinci Viktor Ketler (medijsko večkrat imenovan Berlusconi) in uspešni trener Vojislav Simeunović. Uradno sta oba zadržala, da sta preveč utrujena, da bi še nadaljevala. Neuradno pa se sliši marsikaj – o nesporazumu v klubu, o nekaterih čudnih tekmah (ali pa so bili čudni končni izidi), o stalnih finančnih težavah (kje je pa ni!). Vseeno pa ostaja tista znana "Nikoli ne reci nikoli". Kdo ve, če si po nekaj prespanih nočeh prijetnih dopustih ne bosta premislila. Če ne danes, pa jutri! foto: Lip

DVA PODOBNIKA IN TRIJE PODOBNIČKI

Ne le oče Marjan, ki po poklicni dolžnosti mora tarnati nad neznosno slabimi razmerami za

kmetovanje, tudi njegova soproga in trije potomci so se vestno udeležili protestnega shoda kmetov v Lipovcih. Če bodo mali Podobnički nekoč kmetje, Pen uradno še ne ve, a če postavimo pod drobnogled očetove sposobnosti, so lahko tudi kaj drugega – muzikanti na primer! foto: SE

PPP - P (drugič)

Tisti z dobrim spominom boste takoj vzklknili: "Ajaaa!" Vsi drugi pa boste morali prelistati eno od prejšnjih števil Pena. Tam je namreč že bila objavljena fotografija policijskega vozila (nekoliko večjega od tega), ki so ga uslužbenci v modrem parkirali tam, kjer sicer navadnim zemljanom za brisalce zatikajo zloglasne listke. Tudi tokrat se je čisto zares zgodil PPP - P. Da tisti, ki imate dober spomin ali shranjene Pene, ne boste imeli prednosti, naj pojasnimo tudi vsem drugim: trije P-ji s četrtem pomenijo Policija parkira pravilno - ponavadi.

KOCIPROV JOUŽI NE MANJKA, KJER NE SME

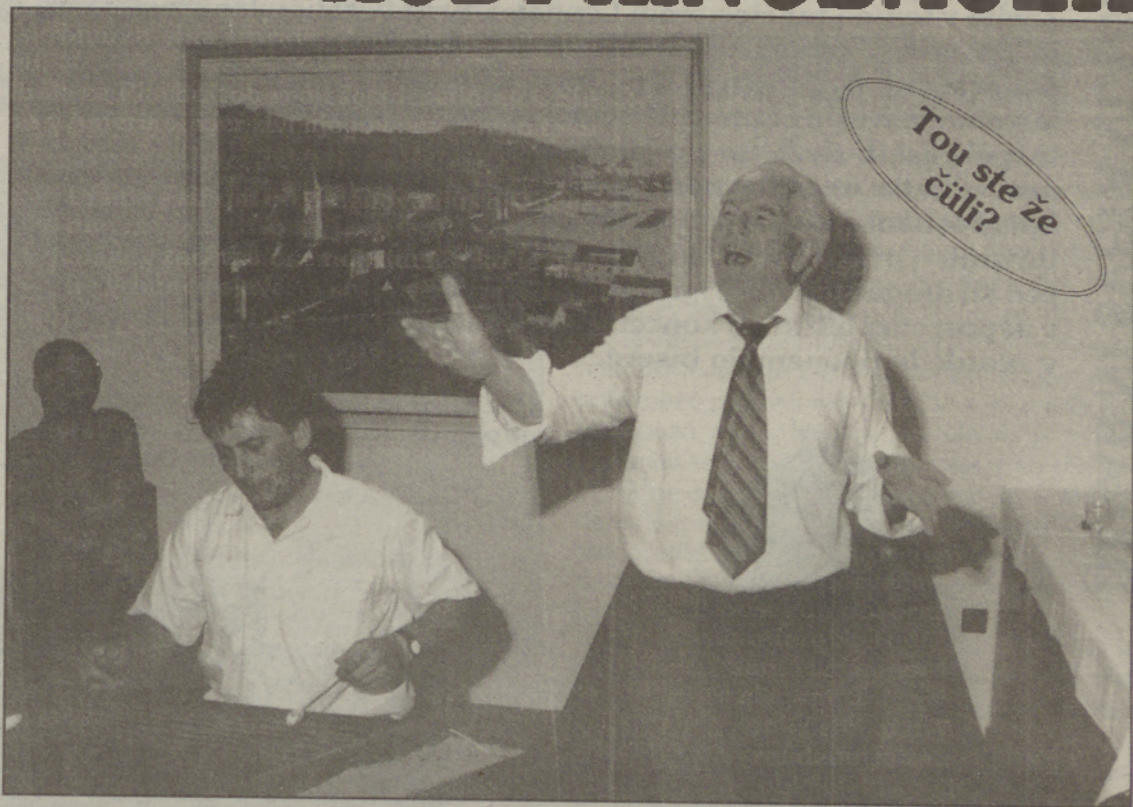
Pravijo, da izbranci izbirajo dogodke, ki se jih udeležijo. Mednje vsekakor sodi starosta prekmurske ljudske glasbe, najstarejši od vseh Kociprov, 91-letni basist Jouži. Zato se je odločil, da bo kljub sopari in pripeki na zadnjem prvenstvenem nogometnem srečanju Beltinec v sezoni 1995/96. Brez dvoma je pravilno izbral, saj so njegovi zmagali, pa še med redkimi je bil, ki so lahko na neudobnem beltinskem stadionu sedeli. Še na mnoga leta, Jouži, vidimo se na naslednji zadnji tekmi!

foto: NJ

SOLO
PEVCI

RUDI RINGBAUER

V šoli smo se (vsaj mi) pri nemščini učili o dolgem Rudiju (Der lange Rudi). Ringbauerjev ni tako dolg, je pa eden najboljših slovenskih piscev aforizmov, premore eno najboljših zasebnih zbirk grafik v vesoljni podalpski deželi, je ptujski Sobočanec in rad (čudno, prečudno...) pride domov. In ko pride, ga skoraj ni dneva, ko ne bi glasno in občuteno zapel – pa ne kar tako. Rudi namreč poje svoje prevode (iz madžarščine v prekmurščino). Tako je bilo tudi na predstavitvi pesniške zbirke Branka Šömna Spodrsrlaj svetlobe. In če je gospod Branko predstavljal nove pesmi, si Solo Rudi ni mogel kaj, da najožjim prijateljem in sodelavcem (v jutranjih urah) ne bi razkril presenečenja: nov avtomobil Brava (ali Bravo). Zlobneži zatrjujejo, da ima avto tudi "rikverc".

foto: JUZA

LJUBLJANČANI SE ZANIMAJO ZA TURMANOVEGA RAFKA!

20 LET NK CANKOVA

V pokrajini domači so najbolj znana slava gasilcev – ta so častljiva, saj velikokrat praznujejo zelo okrogle obletnice ustanovitve – na primer 50., 75., 100. V zadnjem času jim uspešno konkurirajo nogometaši. Tako so cankovski nedavno slavili 20-letnico. Pripravili so žogobrcarski spektakel, katerega vrhunec je bila tekma s soboško Muro. Izid ni pomemben, saj je šlo za prijateljsko, celo slavnostno srečanje. Veliko pomembnejše je, da je na tej tekmi stopil v »fuzbalsko« zgodovino Fickov Rafko s Cankove, ki ga v tistih krajih poznajo kot Turmanovega. Posebej zaradi njega so se namreč pripeljali navijači iz Ljubljane, ki so na svoj način opozorili na Rafkove izredne nogometne sposobnosti. Pen je seveda hitro povprašal, zakaj Rafka (za majhne denarje, kot je pač navada pri domačih igralcih) ne kupijo pri Muri ali Beltincih. Odgovorni v klubih zatrjujejo, da jih nanj ni še nihče resneje opozoril in da bodo nemudoma ukrepali. Torej lahko v prihodnjih dneh pričakujemo oster boj med obema prekmurskima prvoligašema za nogometni biser s Cankove. Le da se na koncu ne bi najsilajše smejal tretji (četrti) – na primer ljubljanska prvoligaša SCT Olimpija ali Železničar!

Fotografija: NJ

MARKANTNI DAMI

Dan najlepših
sanj

KOGOJEVA IN JALŠOVČEVA

Vesoljna Slovenija je kar malo žalovala za Reginino izgubljenost priložnostjo v norveškem Oslu. Na Evrosongu pač ni bilo pretiranega uspeha, kar pa je, kot kaže, še najmanj razžalostilo rojakinjo Ireno Kogoj samo. Nič čudnega, če pa jo septembra čaka veliko večja življenjska preizkušnja, konec koncev tudi veliko pomembnejši dogodek. Takrat bo namreč privekal na svet novorojenček, ki ga je očitno že zdaj potrebno dobro nahraniti. Tudi z domačo šunko! K pravilni prehrani pomaga (ne samo z nasveti) tudi Irenina mama, ki je gotovo vsaj tako nestrpna kot hčerka. Vnuka (vnukinjo) pač ne dobiš vsak dan!

foto: NJ

VANEK ✂ REŽE ✂ RAZGLEDNICE!

Gotovo vas ni veliko, ki ne bi poznali navihanega Vaneka iz kabareta Zamurjenci, ki ga vsak petek (nedeljo) slišite na Murskem valu. Nedavno se je nabriti mulec (preiskovalci domnevajo, da je to bilo v noči s četrta na petek) vtihotapil v sprejemno sobo »žute kuče«. Nič hudega sluteči razglednici, ki sta bili tam, je nato obdelal s škarjami (morda tudi s kakšnim drugim ostrim predmetom) na način, ki ga lahko razberete sami. Dejanje je naslednje jutro priznal brez posebnega zaslišanja, češ da mu je všeč vsebina na hrbtni strani razglednic.

Verjetno veste, da se Vanek v Zamurjencih vedno znova izgovarja na atija, češ da je on kriv za vse pi... Pen je poskrbel za dokaz, da ni vedno kriv Vanek starejši!

Naš ati pa je pravo ...

D O N E S I A

— Jayu (New Guinea)—A Dani elder on his way to a tribal battle

AFERE

AFERE

USPAVANA

ELIZABETA

DENAR NI SVETA VLADAR!

Zavita v temno tančico sredi Lendave. Brez turističnih okroglih miz in posvetov, trženjskih analiz in raziskave trga, s trdno voljo in nedorečeno vizijo razvoja, podprta s finančno močjo investitorja – lastnika je zrasla čez noč. Razvnela je strasti turistične konkurence, inšpekcijskih služb ter pričakovanja domačinov. Za slednje morda preveč lepa in nenavadna, morda nekoliko vsiljena. Namenjena kongresnemu turizmu z vsemi potrebnimi spremljajočimi objekti, turizmu – prehodnemu in zdraviliškemu – in gostom, ki želijo nekaj več ali drugače. Z mini igralnico Sir Oliver in restavracijo Leonardo v neposredni bližini. S koncertnim klavirjem in ambicijami, ki segajo v zvezde in posnemajo bisere.

ELIZABETA, hotel s štirimi zvezdicami, v promocijskem prospektu predstavljen z naslednjim besedilom:

Slovenija, Prekmurje, Lendava, hotel "Elizabeta" s prijaznimi ljudmi, originalnimi domačimi ali izbranimi zdravimi jedmi in odličnimi vini vas vabi. Le priti je potrebno, potem se vračate kot naša štorčja v svoje gnezdo. Vaše gnezdo naj bo zeleno, steklena lepota s klimatiziranimi prostori, hotel "Elizabeta" s štirimi zvezdicami v nastajajočem lendavskem turistično-poslovnem centru. Razvajali in zabavali vas bomo v hotelu in prijazni okolici. Poslovneži imajo vse za uspešne poslovne sestanke ali konference, ki se naj zaključijo z odličnim banketom v restavraciji "Elizabeta" ali poslovnim kosilom v italijanski restavraciji "Leonardo".

Prospekt, mrtve črke na papirju ..., govorijo in veljajo pa samo dejstva in vtisi povprečnega turista, ki po naključju zaide v zeleno stekleno lepoto s klimatiziranimi prostori.

Lepi vtisi o lepem hotelu. Za preživetje premalo. Se bo Elizabeta, takšna kot je, brez življenja in prave vsebine, spremenila v turistični spomenik in pod seboj pokopala lastnike?

Se bo našel kdo, ki bo zmožen in sposoben ponujati in prodajati njene zmogljivosti?

Je to sploh komu s interesu?

Ali pa bo njena prihodnost podobna usodi lenarške Agate? To so pokopale turistične ambicije zanesenjaka, sicer polnih denarja (o njegovem izvoru tukaj ne bomo pisali), vendar brez potrebnih raziskav turističnega trga, natančno definirane ponudbe za natančno opredeljene ciljne skupine.

Torej, denar ni sveta vladar

»Prevzela me je lepota objekta, ki se s svojo nenavadnostjo dviguje iz lendavskega turističnega povprečja. Prijazno osebje – sicer ob mojem obisku v eni osebi natak, receptor, animator in še kaj, ki mi je postregel z naročeno pijačo in priporočal kosilo v italijanski restavraciji Leonardo. To me je sicer nekoliko začudilo, saj je hotelska jedilnica pripravljena in urejena tako, kot da bo vsak čas vstopila večja sestradena skupina gostov ali kakšna pomembna delegacija na banketni sprejem. Ni se zgodilo ne eno ne drugo. Jedilniki na pogrinjkih se ponujajo praznim stolom, namesto dišav, zaradi katerih se v ustih nabira slina, je ozračje sterilno in čisto – polno pričakovanja in neizpolnjenih obljub. Izbrana hotelska oprema je topla in nenavadna, na vsakem koraku je opaziti izredno skrb za čistočo. Tudi na koncertnem klavirju, ki sameva v piano baru, ni opaziti prašine, čeprav verjetno že dalj časa nihče ni božal klaviature. Rezervacije v hotelu sprejemajo mesec dni vnaprej (čeprav je prazen?), sicer pa lahko za dobro in aktivno počutje gostov poskrbijo – kopanje v zdravilišču Terme, izleti na Madžarsko, pikniki v Lendavskih gorica, igre na srečo v Siru Oliverju..., že naslednje leto pa morda tudi s kopanjem v hotelskem bazenu.«

Lenarška Agata v gradnji (arhiv Vestnika). Če jo bodo hoteli obudili, bodo takšni posegi potrebni tudi danes.

Jama pri lendavski lepotici ni primerna za kopanje – napovedujejo, da bo prve kopalce, tudi naturiste, sprejela naslednje leto.

Vrata v kongresni center Elizabete – kdo bo z njih odpihnil prašino?

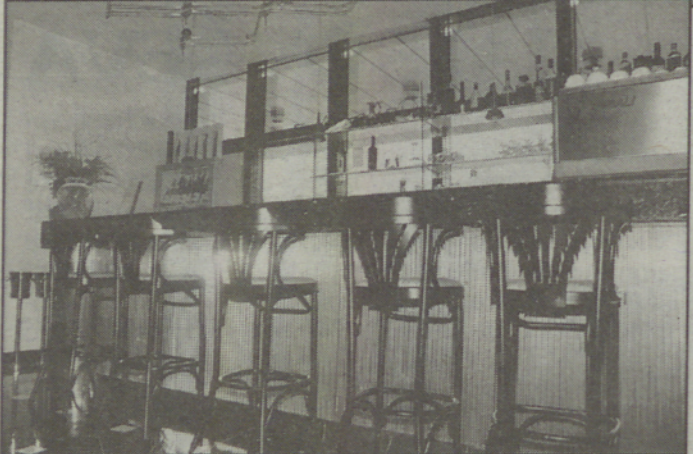
V Elizabeti tudi točilna miza sameva. Ob dveh popoldne natak ni imel drobiža, da bi zamenjal 5000 tolarjev.

Jedilnica Elizabete. Vse je pripravljeno – za koga?

Najdražji hotel je prazen. Kako dolgo bo Elizabeta še pričakovala svoje goste, ki jih ni, zanje ne vedo? Ki pridejo pa oddidejo, ker jim razen zunanjega blišča ne ponuja nič bistvenega. Tako kot gostu, ki je svoje vtise sklenil v pričujočem zapisu.

Dobro, da zidovi molčijo.

IZPOVEDI

In modernejšimi stroji

Še dandanes morajo reševalci križank, če hočejo pravilno rešitev, vpisati pod geslo slovenski pesnik Jože Olaj ali kar J. O. Ali z drugo besedo: sestavljalci križank že vedo, kdo je kdo ali katera oseba je toliko znana in pomembna, da jo lahko mirne duše uvrstijo v križanko in da jo bodo reševalci lahko uganili. Priznajmo, da je takih pesnikov v naši domovini malo ...

Jože Igor Olaj: Težko je postati, še težje pa ostati nekaj...

Jožeta Olaja smo poklicali v Dom počitka, v Rakičan. Takoj je bil pripravljen za pogovor. V bifeju doma se dobimo, smo se zmenili, in ni minilo dvajset minut od klica do srečanja.

Iz Doma smo odšli v rakičanski grad. V tamkajšnjem bifeju je prijetnejše, spodbudnejše.

Takoj v začetku je pripomnil, to mu je verjetno ostalo še iz novinarskih časov, da naj bo napisano tako, da pritegne bralce. To je seveda težka naloga. Dal je še eno navodilo: naj napišemo Igor. On namreč ni Jože Olaj, ampak Jože Igor Olaj. Tako piše v njegovi osebni izkaznici.

Se pesnik rodi?

Jože: Verjetno se rodi.

Kdaj si ugotovil, da si rojen ...?

Jože: To je moralo biti enkrat v tretjem razredu, ko so pokopavali Otona Župančiča. Povedano je bilo, da bomo šli v Ljubljano na pogreb, in za to priliko sem napisal pesem. Ko je prišel čas, da gremo na pogreb, mi je tovarišica Goljevščkova povedala: »Jože, ti pa ne boš šel!« Domov sem se prijel, mati pa me je vprašala, kaj sem spet ušpil. Pa nisem ničesar, takrat že ne. Toda bil sem Olaj, edini v Soboti živeči sin Karla Olaja, in to je bilo dovolj. To so bile politične zadeve, čeprav jih takrat še nisem razumel.

Kdaj si objavil prvo pesem?

Jože: Da, to je bilo... bilo...

Se ne spomniš, kdaj si objavil prvo pesem?

Jože: V reviji Mlada pota sem objavljaj, ko sem bil v ekonomski šoli.

Tam so izdajali revijo Utrinki.

Jože: Da, tam sem bil urednik.

Nataša (ves čas fotografira): Te ne moti, ker te fotografiram?

Jože: Ne, to me ne moti, moti me to, da se določenih stvari ne spomnim tako kot bi bilo treba. Določenih stvari se spomnim tako, mimogrede kot bi gledal konjske dirke. Včeraj sem bil recimo v Diani, pa se ne bi spomnil, če ne bi bil tam Režonja. Par excelance proti vsem onim drugim.

Katera tvoja pesem ti je najbolj všeč?

Jože (dolgo razmišlja): Težko, težko je povedati.

Nataša: Jaz ti pa povem ...

Jože: Daleč ...

Daleč?

Jože: Daleč. To je iz zbirke, iz druge zbirke.

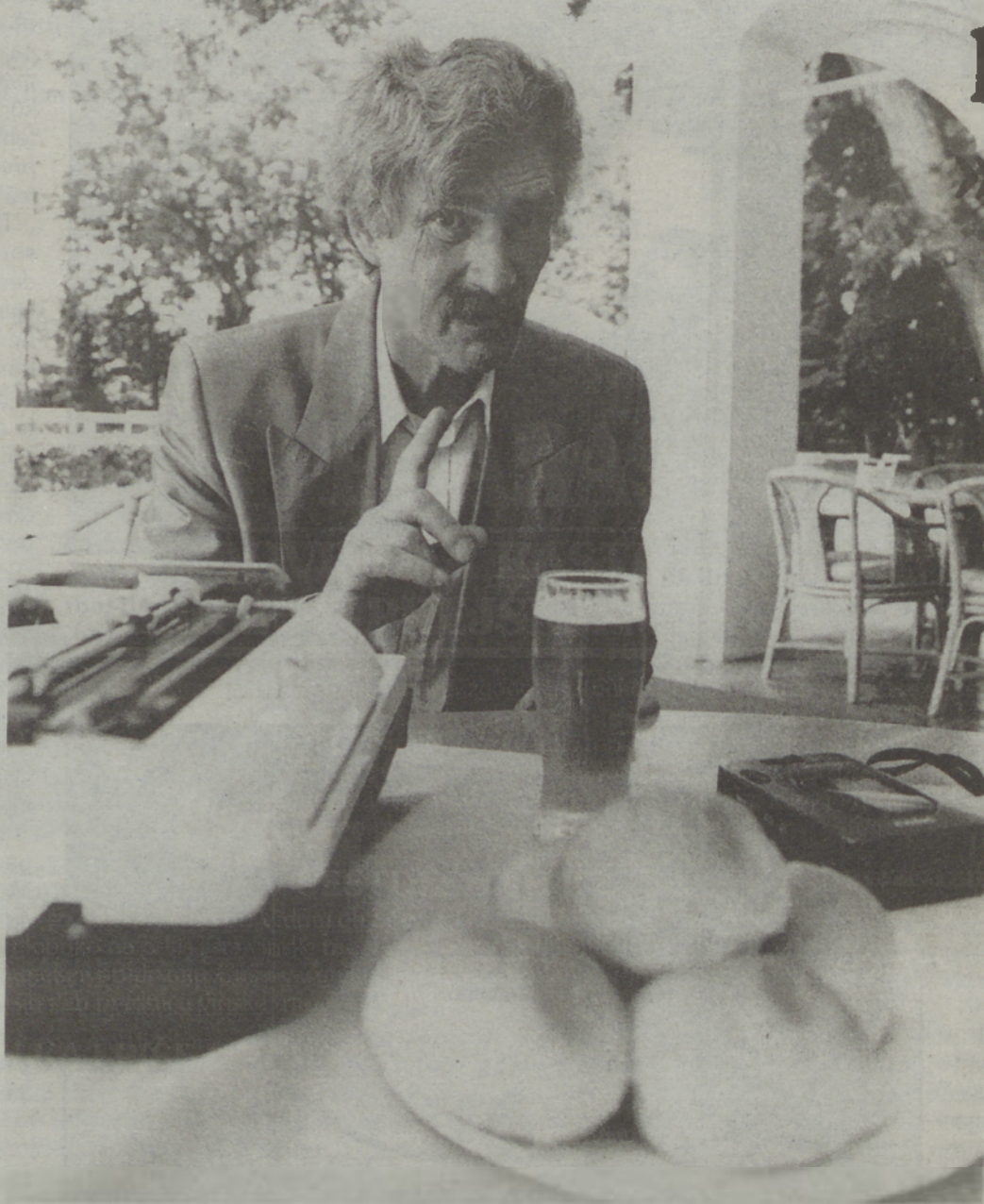
Jo objavimo? So še, ki je ne poznajo.

Jože: Pesem Tam daleč je dolga ... Daleč od tam, daleč od tod ...

Dobro, objavimo jo, morda rahlo skrajšano.

Se spomniš, kdaj si jo napisal?

Jože: Bil sem v drugem letniku univerze. Pravzaprav sem jo napisal na Pertoči. Cel drugi letnik sem bil tam redno zaposlen. Učil sem na šoli. Kar nekaj punc sem tam spoznal, vendar jih zdaj ne bi imenoval. Ves čas sem bil reden študent, konec junija pa sem hodil delat izpite.

Prvo pesniško zbirko si izdal dokaj pozno.

Jože: Da, zelo pozno. Mislim, da 63. leta.

Ali ne morda še pozneje?

Jože: Ja, morda.

Kdaj si napisal zadnjo pesem?

Jože: Da, to pa lahko povem. Pesem je bila napisana za Murski val ali kaj je že. Rimana je bila.

Spomni se je, vsaj kakšen verz.

Jože: Na vsak način je dobra pesem, vendar je nimam. Lahko pa jo dobim, ker sem jo enkrat vmes dobil, ko me je nekdo prosil.

Kako se ne moreš spomniti vsaj enega verza?

Jože: Vem, da je govorila o ljubezni in

obstajajo ali v resnici ali samo ... v ... domišljiji ali pa niti tam, se vračam v Itako!

Pika.

Jože: Klicaj!

Itaka. Kdaj je izšla ta zbirka?

Jože: Še ni.

Saj je vendarle izšla!

Jože: Itaka je izšla. To je bilo pri založbi Obzorja, Herman Vogeljik je bil glavni urednik.

Zakaj naj se vračajo v Itako?

Jože: Zato, ker do tja nisem prišel.

Kdo so tvoji prijatelji? Nekaj jih naštej!

Jože: To je pa danes težko povedati. Težko povedati zato, ker je največ mojih dobrih prijateljev že v zemlji. Da s tem ne bi žalil tistih, ki še niso, in da ne bi žalil tistih, ki

so šli v druge smeri kot jaz. Po imenu ti ne povem, kdo so najboljši prijatelji. Eden najboljših prijateljev je, saj končno lahko napišeš, Dane Zajc. Dominik Smole je že umrl, Gregor Strniša je že umrl ...

Kaj pa tukaj, doma, v Soboti?

Jože: Tudi če bi mi dali soboški grad, takole obnovljenega, naj bi omenil njegovo ime, da mi je prijatelj, ga ne bi omenil. Nikoli!

Kdo to?

Tisti, ki je zdaj napolnil 60 let in je zdaj izdal pesniško zbirko. Saj so pesmi dobre. Jaz jih nimam. Meni jih ni dal. Kupil pa zbirke tudi nisem. Da, on ni prijatelj. Znanec, morda ...

Kako preživljaš dan?

Jože: V glavnem v pogovorih in razmišljanju.

Si zadovoljen z odnosom prijateljev in znancev, ki ga imajo do tebe?

Jože: Znancev in prijateljev imam v svoji bližini zelo zelo malo. V medsebojnih odnosih se večinoma odzivam z odsotnostjo.

Si zadovoljen z življenjem, ki ga trenutno živiš?

Jože: Sploh ne! Komaj čakam, da grem od tod. Že bi se lahko selil. Lahko bi šel v Sobotu v blok.

Je bilo tvoje življenje plodno?

Jože: Ne, kako bi rekel ... kakšen pridevnik bi lahko uporabil ... Je bilo stalno ... glagolnik je to, ne pridevnik. Je bilo stalno ... Zdaj se ne morem spomniti ...

Beganje?

Jože: Stalno ... ne sprevačanje ... ne, ne, ne, ne to ... zatajevanje, zadrževanje, zamolčevanje ... ne morem najti ... iskanejših višjih resnic spričo sprotnega, vsakodnevnega prilagajanja najnujnejšim zahtevam, najnujnejšim vsakodnevnim zahtevam. To je larifari ... Porabil sem več besed kot oni za sonetni venec. Pomisli, pri 49 letih je umrl!

Še kaj pišeš? Kdaj si nazadnje kaj napisal?

Jože: Zdaj, v zadnjem mesecu.

Kaj si napisal?

Se ni končala, so verzi, ki so, če bodo, ki niso ali ki so samo blebetanje tjavdane. Prijatelji ti želijo izdati pesniško zbirko. Imaš »material«?

Žal mi je, da imam samo delovni naslov ... Romanje k Egardu. Egardu z d, ne s l. Egard. Egard je estonsko ime za Igorja. Moje oče je bil glavni tajnik pri njilaših.

Dobro, res nimaš nobene napisane pesmi za to zbirko?

Vojna tajna.

Imaš še kaj za povedati?

Jože: Imam, to bom pa povedal takoj po naslednji zbirki.

Pesniški zbirki?

Jože: Ne, to bo izbor proze. Kratke proze - novele, črtice ...

Kje pa imaš tekste?

Jože: Na skrivnem. Na skrivnem v narekovaju. Ali pa na skrivnem in tri pike. Če bi to bilo napisano, kje hranim tekste, mi naslednji dan prevrtali vso omaro.

Dobro, Jože, mislim, da bi tukaj lahko končala. Te odpeljeva nazaj v Dom ali ostaneš tukaj. Če ostaneš tukaj, plačam še eno pivo.

Jože: Potem raje ostanem ša malce tukaj.

DALEČ

Daleč je tisto. Daleč od tod.
Tam, kjer vzšumevajo mure.
Daleč od marikod.
Daleč od vsepovsod.
Daleč je tisto, kjer hodijo kraji
k vsakomur prav na dom
in pozdravijo z dobrim dnem
in se naslonijo na podboje
in vprašajo,
kakšno je zdravje, kakšna je sreča
in sploh, kako grejo leta navkreber ...

Daleč, je tisto. Daleč od tod ...
Tako daleč,
da morebiti še tam tega ni več.
kjer vzšumevajo mure,
morebiti je tudi to še dalje,
vse dalje, vse dalje,
od ondod, od marsikod.
Dalje od vsepovsod.

življenju ali pa obrnjeno, o življenju in ljubezni. Vse se je rimalo. Po televiziji je bila, ne po radiu.

Se spomniš kakega aforizma? Nekoč si jih na veliko pisal.

Jože: Vseh drugih se spomnim, samo svojega ne, lahko pa si izmislim novega.

No, pa daj!

Jože: Čakaj, samo malo ... Če se želiš seznaniti z neznansko velikim številom ... velikim številom ... številom ... krajev, ki

GRBI KOMUN PREKMURJA IN PRILEKIJE (1)

Nove občine so, novi župani tudi. Vsaka ima svoje posebnosti, vsaka svoje težave in vsaka prednosti, na katere je ponosna. Nekaj pa jim je (skoraj) edino: so brez simbolov – grba in zastave. Pen pomaga po svojih močeh in brezplačno! V naslednjih treh številkah bomo predstavili 3 x 6 grbov občin. Dodajamo še eno komunalno znamenitost: župana. S fotografij je med drugim razvidno, kako so v kratkem in negotovem času uspeli opremiti svoje rezidence (pisarne) – toliko v pomoč vsem volilcem, ki si še niste uspeli ogledati občinskih prostorov! Ob grbu in fotografiji dodajamo še možno izjavo vsakega župana, ki ji lahko verjamete, lahko tudi ne, pomembno je, da se v duši opredelite ZA ali PROTI (grbu seveda).

JOŽE KAVAŠ:

»V času, ki mi je na voljo, zelo težko odločam o tem, kakšen naj bo naš grb, saj nisem profesionalc in za županovanje nimam na voljo celega dneva. Vsekakor pa pozdravljam pobudo, da izberete občinski grb. Vaša ideja s Kociproma na nogometnem igrišču je zelo posrečena, saj smo Beltinčani najbolj priznani ljudski glasbeniki, poleg tega pa bomo imeli (če bosta sreča in denar) najlepši slovenski nogometni stadion. Zdaj, ko je predsednik NK Beltinci gospod Ketler odstopil, so se razmere seveda nekoliko zapletle, a vseeno nismo daleč od resnice, če povemo, da stadion bo. Če ne nov, pokrit in razsvetljen, pa ta, ki obstaja! Še moja pobuda: glede na posebnost občine Beltinci bi morda veljalo v levi zgornji kot grba postaviti stilizirano podobo »krumpla« vrste igor!«

SLAVKO MIHALIČ:

»Verjemite, da sam pri sebi veliko razmišljam o našem grbu. Konec koncev je iz naših krajev veliko znamenitih Slovencev, spomnite se na primer Kreftov! Ampak kot župan nimam pristojnosti, da bi sam izbral komunalne simbole, za kaj takega je potrebna večina v občinskem svetu. Kot rečeno, pa se s tem ubadam skoraj na vsakem službenem potovanju, ki jih ni tako malo. Vaš predlog sprejemam pozitivno, saj smučar na strmini simbolizira našo strmo pot – ampak ne navzdol, zato bi bilo morda bolje, če bi smučarja obrnili navzgor. Marc (Girardelli, op. p.), ki se verjetno skriva za smučarjem, je, kot smo že napovedovali, še vedno ogret za nakup Blaguškega jezera. Ali se bo veliki projekt uresničil, za zdaj zaradi državnih predpisov, ki so strogi in togi, še ni čisto jasno, vsekakor pa bom svetnikom predlagal, da naj grb sprejmejo – tako bodo tudi državni organi postavljeni pred dejstvo, ko bodo odločali o prihodnosti Marcove ponudbe. Zanesljivo in brez zastojev pa smo speljali manj pomemben, a tudi zanimiv projekt: opremljanje županove pisarne!«

FRANC ŠLIHTHUBER:

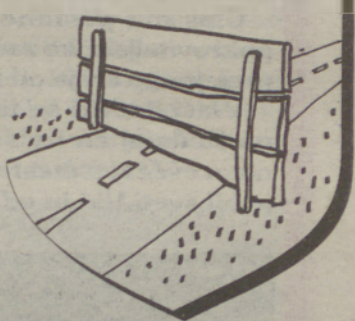
»Že pred leti, ko sem bil še zaposlen v soboški Pomurki Mesni industriji, sem sanjal o tem, da bi bilo tudi Goričko, ki je sicer zapostavljeno in zavrto, središče dogajanja. Da bi tudi pri nas premogli dobre ceste in lepe hiše, da bi sami odločali, kako bomo porabili svoj denar, ne pa, da nam ga (seveda po lastnih kriterijih) delijo drugi. Tudi zato sem mislil, da je koristno, če imaš svojo občino, svoje svetnike, svojega župana! In k vsemu temu gre seveda tudi zastava z grbom. Zato brez pridržkov pozdravljam vašo pobudo – provokacija s poštarjem je sicer jasna, saj pri nas še vedno ni dogovora, kje naj stoji nova poštna zgradba. Ampak vem, da ste se malo šalili, zato nisem jezen. O fazanih v gojišču Kompas pa vse najboljše – z njimi ni nobenih težav, tudi ponoči ne kalijo javnega reda in miru. Vse drugače pa je z divjadjo, ki je ne moremo in ne moremo prepričati, naj ne bežlja z madžarske strani sem!«

ALOJZ FLEGAR:

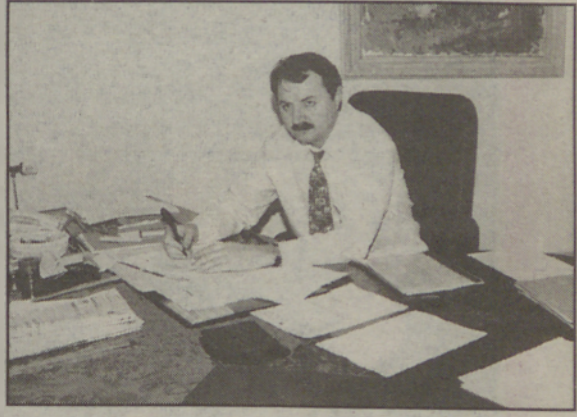
»Znano je, da smo bipolarna ali razdvojena občina. To je navsezadnje razvidno iz naziva komune. Nekateri so celo tako zelo razgreti, da postavljajo poslanska vprašanja, ali naj se občina imenuje Cankova - Tišina ali raje Tišina - Cankova. Sam sem med realisti: kakorkoli se bomo imenovali, glavno je, da ščitimo svoje interese. Četudi z javnimi protestnimi shodi, z zapiranjem cest, da bi opozorili na svoje težave. Kot nekdanji prosvetni delavec sem bil vedno za zmerno pot, za slogo in sodelovanje, torej za pogajanja. Ampak če ne gre in če ljudem zavre, je pač tudi tako voljo potrebno spoštovati! Vse to, o čemer sem govoril, je (seveda na simbolni ravni) razvidno iz vašega predloga občinskega grba, ki mu napovedujem lepo prihodnost. Morda tudi kratko, če se zgodi, da se bodo občinske meje v prihodnjih letih spremenile ...«

TIŠINA-CANKOVA

FRANC CIPOT:

»Ne vem, kam so gledali tisti, ki so zagovarjali stari sistem, eno samo veliko občino, kot je bila nekdanja soboška! Že po nekaj mesecih je jasno, da je nova lokalna samouprava zadetek v polno. O tem zgovorno priča tudi napredek v kraju Moravske Toplice in bližnji ter daljni okolici. Kot gobe po dežju rasejo počitniške hišice, tudi sami smo odprli pošto in zgradili nove občinske prostore. To je seveda nujno ob upoštevanju dejstva, da smo turistična občina, ki si bo služila lasten kruh s turistično takso. Če bo ta en šiling ali 10 tarlarjev, za zdaj še ostaja vprašanje za naš občinski svet. Kot vsak župan pa sem mnogo med ljudmi (v našem primeru med avstrijskimi turisti), ki kar ne morejo prehaliti vidnega izboljšanja razmer. »Wunderschön!« pravijo in obljublajo, da bodo vedno znova prihajali. Zaradi vsega tega sem brezpogojno za vaš idejni osnutek grba in ga bom kot zakonsko dopolnilo predlagal že za naslednjo sejo občinskega sveta – seveda po skrajšanem postopku!«

MIHA VODENIK:

»Smo med občinami, ki imajo tradicijo, in tako je tudi z mestom Gornja Radgona. Zato nam grb ni tuja stvar. Seveda pa je treba ločiti med mestnim in komunalnim grbom. Sam proti grbom nimam nič, čeprav si zastavljam z ekonomskega vidika racionalno vprašanje – komu lahko grb kaj pomaga? Pri nas smo imeli stečaj Elrada pa Avtoradgone in še bi lahko našteval. Nobena antena v vašem grbu ne more nadomestiti stotine in stotine delovnih mest, ne more nahraniti toliko in toliko delavskih družin! Tudi kmetijski sejem, ki je vsako leto največja manifestacija v naši občini, ne more rešiti vseh težav, ki so se nakopičile v gospodarstvu. Zato se mi zdi razglabljanje o tem, ali bomo imeli v grbu anteno, kravo, bika ali kaj četrtega, povsem brezplodna. Obrnimo se raje k realnosti, ki ni niti malo rožnata – rešujmo socialne probleme in pustimo, naj se igrajo z zastavami in grbi tisti, ki nimajo početi nič pametnejšega!«

SVETI VID JE VUJŠOU BÜKOVNIČAROM

»Ja, ja ob Bükovniškem jezeri, ampak v strehovskon hatäri. Tou je dönok važno, tou je strehovski hatär, strehovska kapelica pa tüdi strehovski patronuš.« Ivan Felbar, po domače Fölbarov lončarski mojstor iz Filovec, vsako besedo posebej poudari, ko nam posreduje svoje od dedov podedovano znanje. Svoje pütre in vrče prodaja vsem, ki so doma pozabili glažeke za Vidovo vodo.

Glas mu postane pridigarski, »šolmeštarsko« pokroviteljski, ko začne razlagati »zgodovino etoga prelejpoga kraja od Bükovnice do Bogojine«.

»Naši dedeki so tak lepo pripovedali, ka je bil na Bednjaj en izvir. Gda se pelaš dol na Bükovnico, ešče tou mesto, gnešnji den lahko vidiš. Tan je bil sveti Vid in gda so Törki prišli v naše kraje,

V spokojnem nedeljskem jutru ženica ob žuborečem potoku napolni vrč. Popije malo vode in si umije oči.

»Treba je pohiteti, kmalu bo tu prava gneča. Jaz pa rada vse opravim po n...
stari navadi,« razlaga svoj obred Ana Černela iz Strehove.

»Že od nekdej smo prihajali na Vidovo proščenje, Matere so nas prinesle naročju in nam umivale oči. Vedno so govorile, da je voda svetega Vida za bol vid, in ko sem že bosonoga tekla ob njej, mi je velikokrat pripovedovala, da je v davnih časih ob izviru stal mogočen samostan.

Češnje zorijo,

je pobegnou v našo veliko goščo, ge se je skril. Tak so dedeki pripovedali in tak je moralo biti. Bükovčarje so se morali pomiriti s ten, ka jin je sveti Vida vujšou. Či je tan meo svojo kapelico ali nej, toga dedecje nej so znali povedati. Nekaj so güčali tüdi za klošter. Märka, ti si starejša pa bole kaj znaš, povej ka si čüla .«

»Dedecje so tak pravili, ka so vsigdar veseli bili gda so šli k svetemu Vidi oči prat. Tu je törnok lejpa narava, Vidova voda pa je strašno zdrava. Zaj sen si tüdi zela vrč, ka bom vodo nesla domov.« Zbrani pritrujejo besedam Marije Györek, vmes pa prihajajo vedno novi romarji ob izviru in pridno polnijo vrče.

»Naša filovska pütra je v podobi svetega Vida. Inda, gda so na ramenaj nosili vodo, te pütre so ravno pasale na palice.«

»Kdaj so zazidali Vidovi kapelo?«

»Jezus Kristus, dejte drago, tou pa je moralo biti dolga leta nazaj. Toga miva z Märkov ne vejva povedati, čilij sva že fejest stariva. Jaz kak pomnim iz mladij let, z materjov san peški eti prek po bregaj šau, gda sva prišla na proščenje, pa mi je vsigdar kúpila medenoga husara pa šče prgišče čresen. Vidovo proščenje je nej minolo brez črešnjov. Patronuš naše filovske kapelice in vesi je Marija Pomagaj, ampak sveti Vida je tüdi naš, od cejle bogajnske fare zavetnik je. Dostikrat smo pejli tisto pesem ... Na, Märka, kak že ide?«

»Prišel bo sveti Vid, ko češnje zorijo ...« Ivan Felbar z jasnim glasom zapoje v nedeljsko jutro in zgodnji romarji, prevzeti od lepote neposredne ljudskosti, za trenutek obstanejo na poti h kapelici.

... BÜKOVNICA PA IZ ČLOVEŠKEGA SPOMINA

Kjer ljudski običaji kraljujejo, tam uradno zgodovinospisje odpove. Tam živijo izročila,

bajke, hotenja in povesti. Prekmurski človek je navezan na očetnjavo, v svoji preprosti resničnosti preprede z legendami, pravljicami. Pisni viri pričajo, da sveti Vid ni pobegnil iz Bukovnice, ampak je ena od Bukovnic usli človeškega spomina. Ivan Zelko v Historični topografiji Prekmurja navaja, da sta leta 1381 obstajali kéth (vtraque) Bakonok, leta 1381 Alsobakunok ter Felseubakonuk, poznejši kumenti iz 15. stoletja pa govorijo o dolini Spodnji in Zgornji Bukovnici. Dandanes je os

Mavrični odsev sončnih žarkov na visokih krošnjah pokočnih dreves ob viru še bolj okiti dan ob Bukovniškem jezeru, ki je v bleščečem jutru še živahnejše.

Domačini, ki vidovdanski obred pitja in umivanja ob izviru radi opravijo po stari našegi, prihajajo že pred glavno mašo. Vsakdo ve kakšno zgodbo: eden bolj šegavo, drugi pravo, vsi po vrsti pa verjamejo v moč izvirske vode in zato ni odveč, če je tudi doma v zalogi, pa ne le ob suši kot pred tremi leti, ko so vaški vodovodi odpovedali boljšo poslušnost in so ljudje po stari navadi z brega nosili to kristalno čisto ledeno mrzlo studenčnico, ampak za oči pa tudi za tiste nesrečnike, ki na ta dan ne morejo na Vidovo proščenje k beli kapelici ob Bukovniškem jezeru.

išel je sveti Vid

pritegnil v civilno upravo. Izhajajoč iz imena naselja, lahko sklepamo, da so tod živeli strelci, vojaki, stražarji, ki so za svojega zavetnika izbrali v zgodnjem srednjem veku zelo čislane svetnika, mučenika Vida, ki prav gotovo spada med tiste cerkvene like, okoli katerih je spletenih največ legend. To, da je umrl kot sedemleten otrok, je po svoje veliko prispevalo k temu, da je postalo njegovo čaščenje večje kot pri drugih mučnikih.

In spet se vrnimo k legendi, ki pravi, da je bil na bregu pri Svetem Martinu v bližini Kobilja velik samostan, ki naj bi v turških časih izginil. Samostanski bratje pa so imeli mlin na Bukovniškem potoku pri strehovskem svetem Vidu. V Kalendarju Srca Jezušovega iz leta 1939 o tem piše: »V potoki samom je tudi mogoče zaslediti zidane ostanke na šterih je stal mlin. Malo višje proti Strehovskemu vrhi vam strehovski ljudje radi pokažejo zdravilni studenec, ki so ga – tak pravijo – že baratje vporabljali. Skoro gotovo je, da se je za vremena teh baratov začelo čiščenje sv. Vida na tom kraji, kje je za vsako leto na Vidov den (14. junija) proščenje in priljubljena božja pot. Pred sto letami (1828) piše domači zgodovinar, da v Strehovcaj je v nekakšnem logi leseni križ (zdaj stoji tam cerkva sv. Vida, približno pred 30 leti postavljena-renovirana). Poleg njega je studenec z najbousev vodov. Na den svetega Vida prihaja sem množica romarjev. Kantor zaspeve nekaj cerkvenih pesmi, nato pa kuhajo, pečejo, odavlejo kruh, pogache in žganico.

Glavno je, da si romarje umijejo v studenci sv. Vida oči, obraz tudi celo glavo. Trdno so odločeni, da jih nede več bolele oči, obraz, ne glava. Ženske tam na grmovli nihavlejo svoje naglavne rute, dekle pa pantlike za kite ...»

NEKA NOVA LEGENDA

Prav lepo je bilo nekoč pri svetem Vidu. Tudi danes po stari božji poti prihaja vedno več romarjev: mladi in stari se zgrinjajo okoli kapelice. Le kdo bi vedel, s kakšnimi željami, prošnjami romajo k svetniku, ki ga je katoliška cerkev v 14. stoletju sprejela v krog štirinajstih priprošnikov v stiski.

Morda se mu je priporočil tudi Vlado Kreslin, ko je lani junija na Vidovo v tej prelepi kapelici pred ovenčano podobo mladega mučenika obljubil večno zvestobo svoji izvoljeni Evi. Morda je še kdo od navzočih opazil, kako mu je sveti Vid prav v šegavi prekmurski maniri namignil, češ napij se moje vode. In Kreslinov Vlado ne bi bil prekaljeni Prekmurec, če ne bi dojel tega znaka, in ob letu obsorej je stekla zibelka Katarine Čarne Beltiške ...

EPILOG

V poznem popoldnevu se vračajo Vidove ptice nebeške, ki so za eno dopoldne in še nekaj več odstopile svoje kraljestvo ljudem z vseh vetrov. Gošča ob kapeli z zahajajočim soncem izgublja svoj mavrični čar. Z jezerske strani priplava še refren neke pesmi in potem se sveti Vid s prvimi zvezdami umakne v svojo samoto.

Do naslednjega proščenja.

Fotografija: JURE

Bethlehem

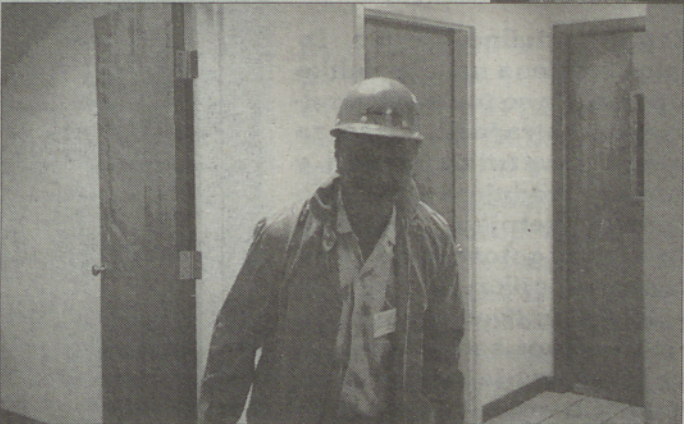

Župan Andrej Gerenčer ves blaženi pred oltarjem s prelepo nasmejano damo. Toda pred oltarjem zagotovo ni prav ničesar obljubil, to sta bila samo prijetno srečanje ob ogledu slovenske cerkve v Bethlehemu in posnetek za spomin.

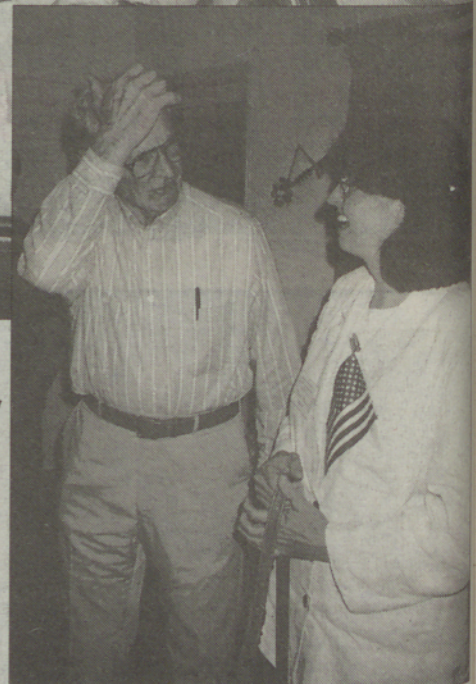
Nasmeh Mirana Győreka je že bil pravi, toda nastop ni ravno prepričal. Moravčani iz Bethlehem v svoji cerkvi želijo slišati le božjo besedo in ubrano petje, služenje Bogu pa izkazujejo z dobrimi deli za sočloveka.

Zunaj lije kot iz škafa, prtljažnik pa sta že zasedla Rudi Horvat in Branko Žunec. »Kam bi dal še Mirana?« si je belil glavo naš bethlehemske rojak Rudi Rajner. Toda rešitev se vedno najde. Če je bil »hajov« s šestimi sedeži premajhen za vse, se je pod sedežem našel dežnik.

Veste kaj, dragi prijatelji, je že lepo, da ste mojo glavo pred ogledom bethlehemske železarne zaščitili s »trdo oubo«, toda zagotavljam vam, da mi je doma nanjo padlo še kaj mnogo težjega, pa je glava še vedno na svojem mestu. (Ivan Gerenčer)

- neuradno

Le kje sva se že srečala, je tuhtal Erni Balek iz Bethlehem, toda Majda mu je zagotovila, da sta postala znanca in prijatelja na prvi pogled

POBRATENJE

Monterey je prestižni model Oplove frontere. Turbodizelski motor z intercoolerjem ima prostornino 3,2 litra. Tudi oprema je bogata, ima zavorni sistem ABS in klimatsko napravo.

Sportcab je neke vrste pick up in narejen na osnovi modela sport, vendar so mu dodali tovorno ploščad, zato je primeren kot dostavno vozilo za oddaljene gorske koč in oskrbo v odročnih krajih

Kljub še nekoliko razmočeni in blatni stezi za motokros v Orehovi vasi so vsi trije Oplovi modeli frontere pokazali, kaj vse zmorejo, in pokazano je bilo res vredno ogleda.

Se z adrenalinom v krvi, toda sproščeni in zadovoljni smo se pogovarjali o pravkar opravljenih vožnjah po stezi za motokros v Orehovi vasi. Ugotavljali smo, da veliko lastnikov terenskih vozil, ki jih kupujejo iz najrazličnejših razlogov, predvsem prestižnih, pravzaprav sploh ne pozna vseh lastnosti in zmožnosti terencev. Podjetje Kolmanič & Co. iz Maribora, uradni zastopnik in prodajalec Oplovih vozil, je povabilo dva avstrijska inštruktorja – eden od njih, Rudi Kocker, je tudi avstrijski državni prvak v terenski vožnji –, ki sta zbranim (prihodnjim) lastnikom in novinarjem predstavila zmožnosti Oplovih frontier. S tremi različnimi vozili smo se vozili po strminah, ki jih je dan prej zmočil dež, tako da je ponekod vožnjo plemenitilo blato – toda ni bilo vzpona ali spusta, ki ga ne bi zmogli. Strmine tudi do 60 stopinj in več so vse tri različice, motnerey, sport in sportcab, zmogle z lahkoto.

KOT PAJKI

NA STRMINI
S terencem po stezi za motokros

In kaj je tisto najpomembnejše pri terenski vožnji: sklopko uporabljajte zgolj in samo za prestavljanje iz nižje v višjo prestavo in nazaj. Nikoli je ne uporabljajte med vožnjo. Motorji so dovolj močni, da zavirajo sami. Le v ekstremnih strminah, predvsem navzdol, je dovoljena rahla pomoč zavor.

Če se ustavite v strmini med vožnjo navzgor, ugasnite motor, prestavite v vzratno prestavo in prižgite motor, toda – brez zavore in sklopke. Motor bo sam dovolj močno zaviral, da varno in počasi pridete na izhodišče in se poskusite znova popeljati navzgor po strmini.

Ko vozite po strmini navzdol in vas začne zanašati, kolesa pa drsijo, nikar ne uporabljajte sklopke in zavore, pač pa dodajte nekoliko plina, ampak le toliko, da se bodo kolesa začela ponovno vrteti, to pa pomeni, da imajo ponovno stik s podlago. Vozilo boste z lahkoto ujeli in ga vodili. Vozite počasi, saj terenska vožnja ni dirkanje. Tudi pnevmatike morajo imeti terenu primeren profil.

Pri taki vožnji bo užitek na pretek.

Dušan Loparnik
Fotografija: Jure Zauneker

NENORMALNO POLETNO SONČENJE

Zaradi pomanjkanja prostora tokrat objavljamo nasvete le za poletno nenormalno sončenje. Jesenko, zimsko in spomladansko sončenje pa tudi sončenje v solarijih ali kakšna druga umetna oblika sončenja pridejo na vrsto enkrat pozneje.

Bistvo sončenja je izpostavljanje lastnega telesa sončnim žarkom. Če ste ob sončenju brez vsakršnega tekstila in celo v skupini, je to nudistično sončenje, vendar tudi za to obliko sončenja veljajo ista pravila kot za normalno sončenje. Ker nudisti pravijo, da se oni normalno sončijo, drugi pa nenormalno, nam torej ostane sklep, da je vsako sončenje nenormalno, odvisno pač, s katere stani gledaš na omenjeni problem.

Ne glede na to, da je vsako sončenje nenormalno, moramo bralce Pena poučiti, kako se naj obnašajo ob tem opravilu.

Tehnika sončenja se je razvila v zadnjih 8–16 letih, ko so ozonske luknje začele resno ogrožati človeka in še nekatera bitja na zemlji. Predvsem človeka, saj so druge živali ohranile samoohranitveni nagon in se zato v glavnem ne sončijo. Sončijo se še kuščarji in tu in tam kakšen maček, pa še on ve, da se mora, če je sonce močno, umakniti v senco.

Trije osnovni nasveti:

1. Dobro premislite, če se res morate sončiti. Če se morate sončiti zaradi barve polti, vam priporočamo manj nevaren način:

– črna barva kože: namažite se s sajami,
– rjava barva kože: namažite se s čokolado (strokovnjaki priporočajo čokolado Milka z jogurtom).

2. Če se sončite, bodite oblečeni, na glavi imejte klobuk ali kakšno drugo pokrivalo in obvezno sončna očala s čim večjimi stekli.

3. Če se hočete sončiti danes, včeraj močno pijte. Z mačkom se ne da sončiti in tako boste odšli hitro s sonca v senco ali na osvežilno pijačo.

Če boste upoštevali katerega od teh nasvetov, vam nikakor ne bo slabše, kot se počutite sicer.

Na svidenje do drugič! Vaš Joseph von Telephon

List vinske trte, najden v Slovenskih goricah (v laporju) 20 m globoko

VINSKA TRTA

Odtis lista vinske trte (v laporju), najden v šestdesetih letih na Stari Gori pri Vidmu ob Ščavnici

NAŠA PRARASTLINA!

PRAZGODOVINSKA RASTLINA, NAJDNA ŽE V PREJŠNJEM STOLETJU

V knjigi dr. Franna Kovačiča, ki opisuje zgodovino nekdanjega ljutomerskega sreza, v začetku piše:

»V davno preteklih dobach je bilo v srednji Evropi tako toplo podnebje, kakor sedaj v Afriki. Rasle so pri nas velikanske rastline in v divjih pragozdovih so se sprehajali sloni in predpotopni jeleni ... Iz istega časa je okamenina naši trti popolnoma enake rastline, ki so jo našli bojda pri kopanju studenca na Stari Gori pri Sv. Juriju na Ščavnici ...«

NOVA NAJDBA V ŠESTDESETIH LETIH

Ko so na Stari Gori pri Vidmu ob Ščavnici kopali v šestdesetih letih vodnjak, so našli 20 m globoko na odtis lista vinske trte. Kos laporja z odtisom je fotografiral naš sodelavec Jure Zauneker pri Jožetu Čušu v Ženiku. Domnevamo lahko torej, da je že v davniini rasla na naših tleh prednica vinske trte.

IN KAJ PIŠE O POREKLU TRTE V ENCIKLOPEDIJI?

Vinsko trto so gojili že davno v Aziji (Kavkaz, Iran, Afganistan), od tam so jo prinesli v Egipt ter potem v Grčijo in Italijo. Rimljani so

jo razširili na celotno območje svoje nekdanje oblasti. Po odkritju Amerike so jo prinesli tudi v Severno in Južno Ameriko, potem v Avstralijo in Južno Afriko ...

PRVI ZAPISI O TRTI SO IZ KOČLJEVE KNEŽEVINE

O prvih pisanih virih o trti na Goriškem v Prekmurju v prvi številki revije Rimljani so s

ovenske dežele. nogradništva na sl. ta 861, iz Kočljeve kneževine ob Blatnem jezeru, na današnjem ozemlju Madžarske. V Prekmurju so sadili prve vinograde ob cerkvah in gradovih. O obsegu vinogradništva na Goriškem so prvi zapisi iz leta 1627. Gre za vizitacijsko poročilo, ki zajema skoraj celotno Goričko (razen jugovzhodnega dela, ki je spadal k zagrebški škofiji). V istem času so vinogradi že izginiti z ravnin in se preselili na pleistocenske terase. Da pa so tam nekoč bili, pričajo imena vasi (na primer Gorica) ...

ČASTILCI VINA

Nič neverjetnega ni, da je rasla vinska trta na našem ozemlju že v davniini. Kot divja ovijalka se je verjetno vzpenjala po drevju in s sladkimi plodovi sitila ptice, živali... Potem je prišla ledena doba in vsega je bilo za dolgo, dolgo konec. Vse do prihoda Rimljanov v naše kraje. In danes si življenja brez vina skoraj ne moremo zamisliti. Častilcev vina je vedno več. Danes imamo celo vinske viteze in skrb mu posvečajo umetniki, je del naše narodopisnosti. Vino uporabljajo ljudje pri cerkvenih obredih in ob vseh veselih ali žalostnih življenjskih priložnostih.

FRANČEK ŠTEFANEČ, Fotografija: JURE ZAUNEKER

Vinski trti in vinu nameenjajo vso skrb tudi v podjetju Radgonske gorice. Vodja njihove kleti, v kateri zori priznani janževci, Otmar Babič nam je pokazal umetelno izrezljana kletna vrata, ki simbolizirajo vino oziroma trto.

Trti v čast prirejajo v Lendavi vinsko trgatvo. Na posnetku so vinogradniki iz Doline na eni od tovrstnih prireditvah.

je zapisal inž. Ernest Novak za vinogradništvo Veritas: trto zasadili tudi ta del Prve pisne dokaze o vovenskih tleh imamo iz

Robert Titan - Felix

Pravzaprav se v naših dušah še ni povsem poleglo prijetno razpoloženje ob milostnem obisku našega dragega očeta papeža, namestnika božje Trojice z vsemi njenimi angeli, nadangeli in drugimi nebesnimi zbori vred, ki nas je s svojim cenjenim obiskom prepričal, da nas ima rad – in da nas zato seveda nujno morajo imeti radi tudi vsi tisti, ki jih tu na zemlji zastopa – in nam utrdil vero v večni zemeljski papistični raj, ko smo se zdrznili in z grozo ugotovili, da je »uboge« otroke krepostnih slovenskih mater pred kratkim v skrivnostnih mariborskih obredih obiskal *hasatan* oz. nasprotnik, torej zlobec, hudič, gnusoba, veliki pohotnež itd. Veliki in skrivnostni mag Štefan Titan mu je pripisal tudi samodejni vžig goričke kmetije. Slovenci bomo navkljub razprtijam morali sklicati vsedrjavni zbor magov, modrecev, prerokov in se odpraviti na križarski pohod proti Satanu. Preden resnično gremo, se za trenutek ustavimo in se vprašajmo: Kdo sploh si, *Satanas*? Krščanstvo z enim samim in nedeljivim božanstvom, čeprav s tremi obrazi, je moralo z obličja zemlje zbrisati poganska mitološka bitja in z veseljem jim je dopustilo, da se odpravijo v brezno teme in se včlanijo v Satanove legije. Poskušajmo torej podati tri od tisočerih možnih odgovorov na zgoraj postavljeno vprašanje.

Prvi, najbolj znani in razširjeni odgovor.

Lucifer oz. Prinašalec luči je bil sprva najmodrejši, najlepši, najkrepostnejši in nasploh »naj« prvak med angelskimi bitji. Vendar se je njegovega deviško čistega angelskega srca polastil napuh. Prosil je nebesnega očeta, da bi smel sedeti na njegovi desnici in družno z njim vladati brezmejnemu prečudovitemu stvarstvu. Z njim so k oltarju pristopili vsi njegovi privrženci, tretjina angelskih zborov. Prvi vzgib demokracije torej. Ljubosumen na svojo absolutno oblast mu Bog oče tega seveda ni dopustil. Še več: naročil je nadangelu Mihaelu, poveljniku nebesne vojske, v tistem trenutku torej preostalih dveh tretjin angelskih redov in podredov, naj ga kaznuje. Skupaj s privrženci naj ga zabriše v brezno teme. Lucifer je s svojimi privrženci po srditem spopadu moral priznati premoč številčno močnejše, drznejše in zvitejše Mihaelove vojske.

S privrženci je bil nato pahnjen v brezno teme in preimenovan v Satana oz. Pregnanega. Prvi spopad absolutistične monarhije s samozvanim profetom demokracije v zgodovini torej.

Drugi, ščemljivi, malce začinjeni odgovor. Lilit, prva Adamova žena, med ljubljenjem ni bila več zadovoljna z vsakdanjim oz. misijonarskim, t. i. položajem »očka na mamicu«. Domislila se je tisočerih umetnih ljubezni. Pradavne *Kama sutre* torej. Zahtevala je, da ji Adam prisluhne in se tudi sam nauči skrivnosti ljubimkanja in spolne zadovoljitve. Adam tega seveda ni hotel. Poudariti moramo, da patriarhalne, monoteistične religije menijo, da je grešno vsako početje v postelji, med katerim moški ni zgoraj. *Gorje mu, ki je ženski zemlja in ona njemu nebo!* so prepričani muslimani. Lilit ni imela druge izbire. Preselila se je k že izgnanemu Satanu. Spodobnost nam ne dopušča, da bi podrobneje razčlenili njuno početje. Omenimo samo, da sta starša tisočerim legijam peklensčkov.

Zadnji, skoraj neznani, a pomemben odgovor. Lucifer oz. Prinašalec luči, tudi v tem primeru še vedno »naj naj naj«, skupaj z angelskimi zbori prepeva božjo hvalo in pokleka pred nebesnim prestolom. Vse bi bilo še tisoče in tisoče let lepo in prav, če Boga angelske hvalnice ne bi pričele dolgočasiti. Domisli se zanimive igrice. Iz gline gnete podobice. In tako ustvari Adama. Zahteva, da naj odslej angelsko čaščenje velja tudi delu božjih rok, Adamu. Lucifer samo zaničljivo zavzdihne, puhne skozi nos, si gre z roko skozi lase in samozavestno navzrže nebesnemu očetu: *Kako naj se Sin Plamena pokloni Sinu Ilovice?* Samovšečnemu Bogu, absolutnemu nebesnemu monarhu, odgovor seveda ni všeč. Še več: Luciferja z vsemi, ki se z njim strinjajo, zabriše v brezno teme. Zgodba o izgnanem Luciferju, preimenovanem v Satana oz. Pregnanega, nas spomni na zgodbo starega latinskega pesnika Horacija, ki je bil, menda zaradi dvornih spletk, izgnan izpred božanskega cesarskega obličja v maloazijski Pont. V tem primeru *Satanas* seveda še zdaleč ni sinonim vsega zlega, temveč ravno nasprotno, vsega zdravega, instinktivnega in človeškega. Upira se črednemu nagonu. Zaradi tega seveda ne more biti v časih pri občestvu, trdno zasidranem v plemenskem blatu. Kot tudi ne pri Cerkvi, utemeljeni na dušebrižništvu in pastirstvu oz. ovčereji. *Satanas* se izmika vsemu črednemu in ustaljenemu, edini smoter svojega obstoja išče v samem sebi. S ponosom pozvami: v demonični samozadostnosti. *Ave Satanas!*

Pismo

Spoštovana gospa Irma, spoštovana Trojka, ki je pripravila sestavek "Kako dolgo bo (še) živel Ivan Kramberger?"

Najprej bi Vas prosil, prenesite moje pisanje in zahvalo vsem, ki ste sodelovali v omenjenem članku, ob obisku Ivanovega doma in groba. Vam gospa Irma pa priročno hvala, da ste njegov grob okinčali z travičkim cvetjem, ki ga je imel Ivan tako rad. Nič kolikokrat se je pasel po travniku, in si nabiral perje, liste, kislice, ki jo je premo užival.

Čeprav sem dokaj v letih, kamlu bo 60, me ni sram povedati, da me je članek ganil do solz. Ganiło me je, da ste se Vi in VESTNIK-PEN na tak lep način spomnili njegove obletnice smrti. Kot ugotavlja pisec na koncu sestavka, je njegova smrt skrivnostna, kot je skrivnostna smrt Kenedija. Res je, na žalost! Toda lepo je, v naslovu članka, zapisano "bo (še)živel", živel pa bo po zaslugi Vas treh, VESTNIKA-PENA, ki se je spomnil na njega. Hvala Vam.

GORNJA RADGONA, 31.maja 1996

Ivanov brat Ludvik!

Ludvik

SIMONA WEISS, PRVA KANDIDATKA ZA EVROSONG '97

Že letos se je Simona Weiss s svojim soprogom podala na pot v Oslo, sicer zaradi predstavitve založniške hiše. A nikoli se ne ve. Morda pa je bila to le krinka, da si je lahko dodobra ogledala teren, na katerega se bo spustila prihodnje leto. Vsekakor je bila letos tako navdušena, da je rekla, da bo prihodnje leto prav gotovo šla tudi na Irsko. Njen Goran pa se poti, saj je pred njim velika naloga. Po dolgem času bo moral spet sesti za klavir in uporabiti svoje skladateljske sposobnosti.

BOR ZULJAN NA SAMOSTOJNI POTI

Že nekaj časa srečujemo Bora – kitarista skupine Šank rock – na samostojnih koncertih po diskotekah. Na kitaristih večerih igra instrumentalno glasbo.

Nekaj je njegovih skladb, nekaj pa je skladb Šank rocka, pri čemer je kitara nadomestila vokal. Njegovi enourni kitaristi nastopi potekajo tako, da igra na kitaro ob že posneti matrici. Kljub velikemu zadovoljstvu na samostojnih nastopih pa to nikakor ne pomeni, da se je Bor odpovedal Šank rocku.

Bor je kljub delu v skupini vedno ubiral tudi svojo pot, saj je s kitaro pomagal številnim izvajalcem, nestrpnost pa čaka jesen, ko bo glasbo s kitaristih večerov izdal tudi na kaseti.

PAPEŽ ŠE VEDNO Z NAMI

Po papeževem obisku ostaja nekaj spominov tudi na nosilcih zvoka. Kasete in plošče, ki jo boste spoznali po naslovnici, na kateri papež Janez Pavel II. maha s kitaro v roki, nosi naslov Petrova barka. Na njej boste našli vse izvajalce, ki so papežu zapeli tudi v živo; torej prisluhnili boste lahko Čukom, Aleksandru Mežku, skupinam Pinoccio, Gloria, Papež bandu, Otu Pestnerju, Ivanu Hudniku, New swing quartetu, Faraonom, Marti Zore in Alenki Godec.

BITKA ZA 10.000 MARK

Festival melodij, morja in sonca, ki se je letos spet preselil v portoroški Avditorij, se bo dogajal 19. in 20. julija. Da pri izbiri finalistov ni vse potekalo po pravilih, so nam povedali predvsem tisti, ki so pri izboru izpadli.

Sicer pa tako ali tako vsi vemo, da se povsod nekaj kuha, in dodajamo, da bomo tako sedaj lahko okusili malo primorske kuhinje, ki se bo kuhala kar 3-krat. Najprej se bodo predstavili mladi pevci, nato bodo na vrsti tisti, ki so novi na sceni. To pa naj bi bili Ivan Čujec, Remi band, Gimme 5, Patrol Smrkci, Kingston, Miha Alujevič, Selekcija, Best company, Relax, Damiano Roi ter Nina s skupino X.

Bitka za 10.000 mark, ki jo bo dobil izvajalec najboljše pesmi, se bo dogajala v soboto. V areni se bo pomerilo kar nekaj legend, na primer Edvin Fliser, Aleksander Mežek, Benč, Faraoni, Casino, Anika Horvat, Halo, Majda Arh, Irena Vrčkovnik, Roberto, Agropop, Malibu, Big Ben, Avtomobili, Jan Plestenjak, Panda – v sedmem mesecu nosečnosti in seveda Oto Pestner v duetu z Natašo Mihelič.

Ali si upate staviti, da Roberto tokrat ne bo pristal na zadnjem mestu, kot je bilo to na slovenskem izboru za Eurosong, da prvih mest sploh ne omenjamo. Kako bo pa z nagrado, bomo videli – če jo bo sploh kdo dobil.

ŠTAJERKE VABIJO, ŠTAJERKE VAS POTREBUJEJO

Samo ujeti jih še morate, in če ste mladi in krepki fantje, potem to ne bi smel biti noben problem. Če pa te ni še toliko skupaj, se boš moral vpisati v kakšen fitness center in se šele potem podati v boj za dekleti, imenovanimi Power dancers. Dokler pa ne boš imel dovolj kondicije, pa bo najbolje, da si za začetek kupiš njihovo novo ploščo ter tako uživaš in se imaš lepo ob njihovi družbi. Če pa ne poznaš zabave, pa je najbolje, da kar umreš oziroma, kot je v prevodu naslova kasete in plošče, Have fun or die.

Marsikdo, ki ima tanka in občutljiva ušesa predvsem za pevske sposobnosti, bi bil morda res blizu smrti, ampak stas in gibanje po odru štirih energičnih deklet vse odtehtata. Sicer pa kdo še posluša petje, bistven je ritem.

Sportina

RITEM MLADOSTI

, RITEM POKROVITELJEV

Gimme 5 – mladi, ne toliko po starosti kot po njihovem delovanju, pa vendar že tako poslovni. Čeprav so skupaj šele kratek čas, je njihova plošča že na policah.

O glasbi, ki jo izvajajo, ni potrebno izgubljati besed, saj jo tako ali tako pozna že vsak, sploh pa tisti, ki se naslaja v svetu techno danca. Tudi tega, da so pravzaprav ostanki skupine 4 fun, ki sedaj deluje kot duet in preganja Volfov hit Ne laži mi v dance ritmu, nam ni treba razlagati.

Zanimivejši je poslovni pristop skupine Gimme 5, ki se je dodobra oborožila s pokrovitelji. Na naslovnici jih je namreč toliko, da je ostalo komaj kaj prostora za fotografije njih samih.

Vse naslove in informacije o glasbenikih, založbah, studiih, torej o vsem, kar naj bi lezlo in migalo na glasbenem področju po Sloveniji, boste dobili v novem glasbenem almanahu, na kratko GAS-u. In vse informacije o GAS-u boste dobili po telefonu 061 133 42 77. 14 dni je od izida novih uspešnic Anje Rupel, ki se ni preselila le zasebno, temveč tudi poslovno. Zamenjala je namreč založbo. Življenje je kot igra, pravi v plesnih ritmih, ki so jih poslušalci že navajeni iz prejšnjih skladb.

Po Ljubljani se valijo novice, da Sendi nima le nove kasete in plošče, ampak da si je kupila nov par prijetno zaobljenih, predvsem pa številko večjih balkončkov. Tako bo imel Daniel odslej še več volje pisati pesmi in sploh skrbeti za njeno glasbo.

V boju proti drogam so bili že številni poraženci. Sedaj se to dogaja tudi slovenskim glasbenikom oziroma organizatorjem prireditev, katerih izkupiček naj bi šel prav v dobrodelne namene za boj proti drogam. Polomijo so prvič doživele rock skupine pred približno pol leta

KRATKO IN JEDRANATO

na koncertu Rock namesto drog, sedaj je to na koncertu z imenom No Drugs še enkrat ponovilo. Gledalcev je bilo namreč veliko manj kot nastopajočih. Če vse skupaj seštejemo, potem lahko pričakujemo, da bo tudi plošča Jana Plestenjaka polomija, saj lahko na njej prav tako najdete pesem proti mamili. In če se še malo zafilozofiramo, potem lahko rečemo, da danes velja: Sex and drugs and D. J. Time.

Sanja Mlinar je našla svojega princa iz sanj. To zatrjuje na svoji kaseti, ki je že v prodaji. Da pa bo njen princ še slikovitejši, je naredil tudi videospot, ki ga lahko kmalu pričakujemo na ekranih.

Raje pozno kot nikoli! Skupina Društvo mrtvih pesnikov, za katero smo mnogi mislili, da je že zdavnaj mrtva, se tega drži stoodstotno. Minilo je namreč kar 5 let, odkar so se pojavili in zmagali na sedaj že legendarnem festivalu Pop delavnice – še pomnite tovariši. Šele sedaj jim je uspelo svoje delo predstaviti na plošči, kateri so dodali tudi multimedijško predstavitev oziroma na kratko rečeno CD-ROM. Slovenija se tako lahko pohvali kar z dvema, saj se je tudi Regina na tak način predstavila širni Evropi.

IZ ŽIVLJENJA

penMURSKA
AMBASADE XV

Bruselj,

6. 6. 1996,

PENREUTER:

«Eppur si muove!» smo vzneseno vzklikali, ko nas je previdna roka modrega komisarja dvignila pod zvezdno nebo Evrope, še krave so za trenutek umolknele v svoji zemeljski bolečini, da smo lahko okusili sadež z drevesa velikega Drugega. Na veliko slovesnost ob podpisu listine o pridruženem članstvu Slovenije EU smo bili povabljeni tudi člani penmurske ambasade kot pridruženi člani Slovenije, tako smo ob tej priložnosti vložili prošnjo za odprtje

Penove ambasade v Bruslju. Seveda so evropski birokrati ponujeno priložnost z veseljem sprejeli, ker s tem vidijo svojo veliko priložnost za povečanje svojega uradniškega aparata ter veliko možnosti za vlaganje v naše gostinstvo. Penovci vidimo v tem gesto velikodušnosti in solidarnosti do naših skrbnih državljanov ter skrb za našo malo zeleno deželo. Tukaj bi se lahko Evropa odpočila in naučila radosti ob modri Muri, nasitila z zdravim mesom in odžejala z domačim žganjem. Na že omenjeni slovesnosti v Bruslju smo Penovci poželi aplavz in val navdušenja modrih birokratov, ko smo jim predložili nekaj svojih predlogov glede prihodnje ureditve evropskih mej, predvsem z našimi sosedi, in statusa privilegiranih in zaščitenejših vrst divjadi. Tekst je bil napisan v maniri dobre stare prekmurščine, kar je takoj dvignilo našo ceno, tako da je mogoče že zdaj v bližini Atomuma naročiti špricer »po naše«.

Toliko za prvo javljanje iz Bruslja. V prihodnje lahko pričakujete na teh straneh najpopolnejše informacije iz zakulisja ambasade v EU, le za Pen seveda.

V. PANONSKI. K. PENOVSKE

DENAR PA RIT JE TREBA SKRIT' (I?)

ALI PA TUDI NE!

Pred letom dni je tržni inšpektorat preverjal videoteke zaradi t. i. piratstva. Med lastniki videoteke je nastal preplah in postavljalo se je vprašanje, ali to ni le začetek gonje proti pornografiji.

Pregovor je star sicer že celo stoletje ali še več, vendar je treba poudariti, da se v današnjih časih skriva bolj denar kot rit. Mogoče je tako tudi prav, saj spolna zavrtost rodi le še večje ekstese posameznikov (eksibicionizem), vendar ima kot vsaka stvar na tem svetu tudi ta dobre in slabe strani. Ena od slabih je gotovo izkoriščanje te »manjpopokritosti« v komercialne namene. Razmah pornografije je neverjeten. Medtem ko se zahodni svet s tem problemom ukvarja že desetletja, se v padlih režimih ta stvar uporablja za lahek in hiter zaslužek. Kakorkoli že, teh stvari v Pomurju ne moremo posploševati, saj se z izjemo kakšnih Dragic in Roszvitih celo naturizem le stežka prebija, kjub želji po lepo zapečeni koži. Torej, vso stvar smo se odločili raziskati empirično.

Vendar le molk

Ker je treba pač začeti na začetku, smo se odpravili kar na inšpektorat – kjer smo ostali pred vrati z izgovorom, da je gospod inšpektor na bolniškem dopustu (prejšnji dan me je po telefonu napotil v Ljubljano, kjer so me napotili nazaj k njemu). Ker se nismo hoteli še naprej ubadati s tem problemom, smo se enostavno napotili po pravniški nasvet. Kršitve, povezane s spolnostjo, slovenska zakonodaja ureja v devetnajstem poglavju pod naslovom »Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost« in členom 187, ki pravi: **Kdor osebi, mlajši od štirinajst let, prodaja, prikaže ali z javnim razstavljanjem ali kako drugače omogoči, da so ji dostopni spisi, slike, avdiovizualni ali drugi predmeti pornografske vsebine, ali ji prikaže pornografsko vsebino, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta** Uh, poskusimo pasti z oblakov. Po tem zakonu bi moralo v zapor pol prebivalcev Slovenije, da o videotekah sploh ne govorimo, saj, kot je znano, so police tovrstnega gradiva vsepovsod polne. Zato, če že kdo hoče »skriti rit«, jo mora vsem. Tudi kioskom in trgovinam pa kinematografom in diskotekam. Zato se je problemu brez pomena zoperstavljati le z ene strani.

Sprehod po Pomurju

Pa smo se zato odpeljali na krajši izlet. V Pomurju deluje okrog petnajst videotek; zanimivo je le, da se da v vseh mogočih telefonskih imenikih najti le tri ali štiri in še te le v Murski Soboti. Mogoče pa nimajo telefona, kar je vseeno malo čudno. Če pustimo čudeže ob strani, nam še vedno ostanejo police s čudovitim in poučnim razgledom. Poskusimo si kaj sposoditi. Seveda ni težav, saj je posel pač posel in zato videoteke

niso nič krive. So le distributerji »klobas«, ki jih dobiš še marsikje drugje. Posel je pač posel in s tem si nekateri služijo kruh. Saj jim ne zamerimo. Ali pa vendarle?

Konec koncev učno gradivo

Po naši zakonodaji (zopet) lahko vsaka videoteka ponuja pornografski material. Če ima obrtniško dovoljenje za delovanje videoteke. Tako je volk sit in koza cela. Otroci pa so tako ali tako potrebni zelo potrebne izobrazbe, ki jim jo tovrstno gradivo gotovo ponuja. »Pa kaj bi se razburjali, mi je dejala starejša gospa, saj pri teh letih otroci vedo desetkrat več o seksu kot bom jaz vedela vse življenje«. Razvoja mladine pač ne moremo ustavljati. Naj živi svobodomiselnost (mislim resno)!

slana

Poletje, čas oddiha in potovanja. Nikakor ni torej čudno, da je prav slednje čedalje bolj v središču vašega zanimanja. Še posebno, seveda, ker sodobni prometni vrveži in naglica nikakor ne dajeta zadovoljivega občutka varnosti, ki je za popotnika še kako pomemben. Vsi namreč le še nismo brezglavi dirkači ali ljudje, ki v trenutkih šoferskega navdiha mimogrede postavijo na kocko nič maj kot življenje.

Papilot
Lemur

polaga karte samo za

Po Sloveniji

O slabih in preobremenjenih cestah ter o zmogljivih avtomobilih vemo praktično vse. Toda ali vemo dovolj o ljudeh, ki sedajo za volan? Vsekakor ne. Razen morda, da radi pogledajo v kozarec in vozijo tudi še potem, ko že vidijo dvojno crto. Pa vendar je zadeva, vsaj tako pravijo karte, veliko zapletenejša in tudi bolj dramatična.

Spomnimo se tega, saj ni še tako davno – Slovenci smo preživeli t. i. desetdnevno vojno, čas prvega meča, razmere, ko mora človek uporabiti lastno silo, obenem pa smo potem že tudi slavili zmago. Prav ta nas je po eni strani navdahnila z močjo in domišljijo »mladega ljubimca« z območja simbolike kup, na drugi pa nas je še veliko bolj kot prej obtežil naš tradicionalni simbol denar, »edino resnično veselje mentalnih revežev«. Iz te patološke dvojnosti se, vsaj tako mi že ves čas pravijo karte, rešujemo predvsem s pretvarjanjem, sprenevedanjem, ponarejanjem, skratka s svojevrstno norčavostjo, ki ni iskrena in resnična, temveč je le uporaba namišljenih mask in videza. Ob tem pa se seveda še nismo niti malo zavedli, da smo v resnici na izhodišču, v nekakšni »preseženi prisotnosti, ki lahko zlahka postane najvišje znanje ali pač najvišje neznanje«. Če bi se tega vsaj malo zavedali, bi seveda tudi v vsakodnevnih okoliščinah ravnali bistveno drugače.

Toda resnica je povsem drugačna: s potencialnimi samomorilci in morilci za volanom je v Sloveniji praktično prežeta celotna populacija, ne glede na družbene sloje in druge klasifikacije. In v tem pravzaprav je vsa ta tragedija, ki jo na naših cestah spremljamo dan za dnem. Avtomobil je tako praktično podaljšek našega življenja z dvojno naravo; pritiskanje na plin, izsiljevanje, junačenje, razkazovanje – vse to pa je le podaljšek naše iz kompleksov rastoče norčave igre, ob kateri se ne zavedamo, da bomo zanj prešli ali slej plačali davek. In na cesti ga, kot vidimo, že plačujemo. Zaletena pločevina pač ne prenese zgolj navidezne lahkotnosti.

In kako torej sploh svetovati?

Za vožnjo izbirajte dneve in čas, ko je na cestah za volanom čim manj Slovencev. Ali pa parkirajte avtomobil in počakajte z vožnjo vsaj kakih sedem let. Do takrat bo namreč po nekaterih predvidevanjih tekel proces »čiščenja in mehčanja« zmagovalcev.

Veliko zanesljiveje se lahko medtem vozite v Avstriji. Nemčiji in recimo Švici, nekoliko bolj negotovo po Slovaški, Češki in Madžarski pa tudi na Hrvaškem se vam bo za volanom, čeprav morda presenetljivo, godilo bolje kot doma.

pen

Pen je, kratko rečeno, Vestnikova mesečna priloga in ima tudi sicer zvezo z naravnim mesečnim ciklusom. Ustanovljen je bil, da bi, v skladu z imenom in asociacijami, učinkoval kot časopisni pen (tinalo) in penetrant (prodirelec) ter bil poln fotografij, kakor se za tabloid spodobi.

Izdaja ga Podjetje za informiranje, katerega direktorica je Irma Benko, odgovorni urednik matičnega časopisa je Janko Votek, uredniki Pena so Bojan Peček, Jože Rutar (Abraham), in Stefan Smeč. Oblikuje ga Andrej Gontar, za fotografije skrbita Nataša Julinov in Jure Zauneker, lektorirata Nevenka Emri. Računalniško ga oblikuje Robert J. Kovač. Za Pen na posebne naročnine!

KARREN

Karren se je spustila v posel, ki je bil doslej v glavnem namenjen moškim, in kar je najpomembnejše – zelo uspešno. 25-letna Karren Brady je že dve leti direktorica nogometnega kluba iz Birminghama in vsi od igralcev, trenerjev in tudi navijačev so z njo zadovoljni. Odkar vodi klub, se je zaslužek v klubu povečal z 200.000 funtov na milijon! Od vseh zahteva železno disciplino in kar je morda nenavadno, vsi v klubu zaposleni morajo posvečati posebno pozornost garderobi. Tudi sama je vedno elegantno oblečena in ni ji žal denarja za obleke, ki so jih izdelali najbolj znani modni kreatorji. Le kako bi bilo, če bi ta recept povzeli pri NK Mura?!

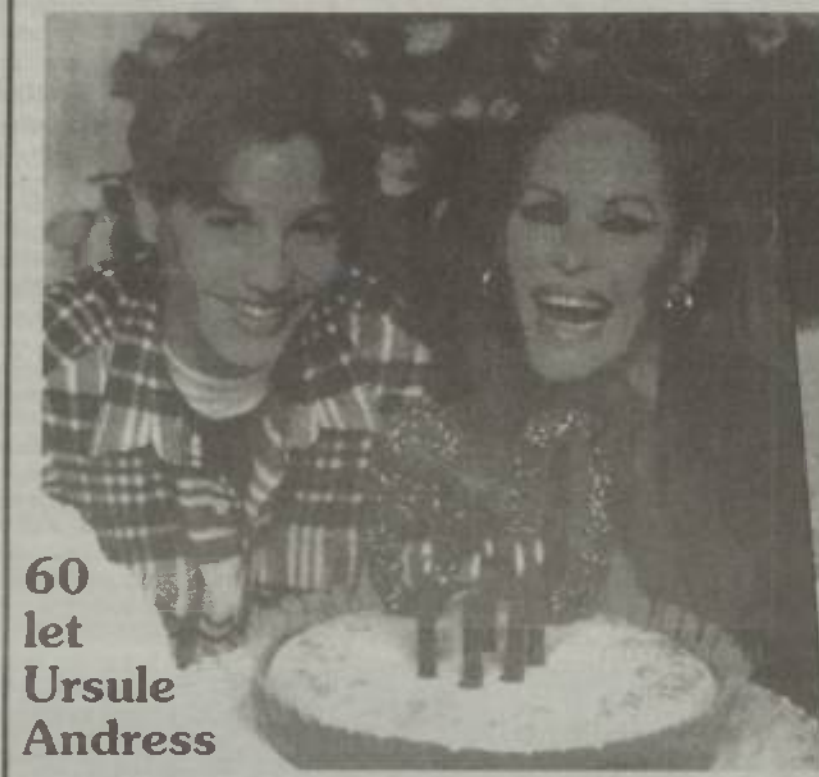
KRALJICA NOGOMETNEGA BIZNISA

MOŠKI MOJEGA ŽIVLJENJA JE MOJ SIN

Bila je nepozabna ljubimka Jamesa Bonda v filmu Dr. No. Tudi zdaj, pri šestdesetih letih, je videti tako privlačna, da se, ko se sprehaja po rimskih ulicah, za njo obračajo moški in ženske.

»Ves čas si obljubljam, da bom začela z jutranjo telovadbo, toda kaj, ko sem pa prezaposlena. Vstajam ob sedmih, hodim nakupovat, kuham in skoraj ves čas skrbim za sina,« pravi. Zanosila je šele pri štiridesetih, ko je že izgubila upanje, da bo kdaj postala mati.

Zaradi njega je odklonila ponudbo, da bi se gola fotografirala za Playboy ob svoji šestdesetletnici. Sin Dimitri je star 16 let in bo po končani srednji šoli šel študirat v Ameriko, kjer živi njegov oče, ravno tako znani filmski igralec Harry Hamlin.

60 let Ursule Andress

Ursula s sinom ob praznovanju rojstnega dne ...

... in v začetku osemdestih let, ko je bila na vrhuncu slave.

Monaška princesa – podjetnica

TINA TURNER NAVDUŠILA

Oblečena v seksi obleko, ki jo je kreiral Gianni Versace, se je Tina predstavila v Olympiahalle v Münchnu. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička, pred vrati pa je ostalo še kakšnih 10 000 njenih oboževalcev. Med tistimi, ki so imeli »srečo«, da so prišli do vstopnice, so bili med drugimi tudi Udo Jürgens, Boris Becker, Kalle Rummelen in še kar nekaj znanih imen. Bilo je tudi malce zamere: po koncertu je hotel Tini v garderobi čestitati Boris Becker z ženo Barbaro, vendar ju Tina ni sprejela, ker je bila menda preveč utrujena. Clovek bi morda celo verjel, saj je gospa stara že 55 let.

Boris in Barbara užaljena zapuščata hodnik pred Tinino garderobo.

Bogve če iz potrebe, želje po samostojnosti ali zaradi česa drugega se je monaška princesa Stefani s svojim možem Danielom Ducruetom odločila, da si bo kruh služila s svojimi rokami in glavo seveda. V znani panoramski hiši v starem pristanišču Monte Carla bo odprla velik trgovski kompleks s številnimi butik, Internet-Shopom in restavracijo.

Verjetno tudi sam začetek za Stefani ne bo pretežak, saj bo očka, princ Rainier, primaknil ravno toliko, kolikor bo treba za pravočasno in primerno otvoritev.

OPICE SKALILE ZABAVO

Sharon Stone si je za proslavitev svojega 38. rojstnega dne pripravila zanimivo zabavo. Poleg številnih gostov (seveda samo znana imena iz filmskega sveta), ki so prišli v njeno hišo na Beverly Hillsu, je na zabavo pripeljala tudi sedem tibetanskih opic. Sharon se namreč izredno zanima za Tibet in vse, kar je z njim povezano. Zasluge zato ima Richard Gere. Za tibetansko kulturo jo je navdušil med snemanjem filma Intersection pred tremi leti.

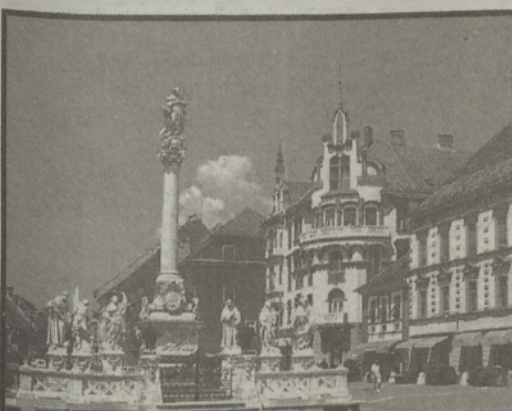
Ko je minila polnoč in je bila zabava na vrhuncu, je nekdo neprevidno odprl kletko, da so lahko opice pobegnile in se pomešale med goste. Med splošnim preplahom je ena od opic celo obgrizla gostjo. Do takrat, ko so nič krive opice spet spravili za zapahe, se je hiša izpraznila.

UDOBNA IN ZRAČNA OBLAČILA, KI SICER NISO NAJKAPOVOSTNEJŠE IZDELAVE IN PRIHAJAJO IZ DALJNJIH EKZOTIČNIH DEŽEL, SO PRIMERNA ZA SPROŠČENE SPREHODE V TEH ZARES VROČIH DNEH. OBLAČILA SO IZDELANA IZ NARAVNIH VLAKEN, SO NENAVADNO STKANA, DOMISELNO OBARVANA, POGOSTO ZMUČKANA IN TIPIČNO UKROJENA. OKROK TELESA SE OVIVAJO KOT RAHEL VETRIČ. OBLEČENO JIH LAHKO VSI, KI SE POČUTIMO MLADOST, TUDI TISTIM, KI SHO ROSNA LETA ŽE ZDAVNJAJ PREŽIVELI. NEKAJ BLEŠČICE ALI ZLATIH NITK NAS NAJ NE SPOMINTAJO NA KIO. ORIENT TO PAČ OBOŽUJE OBLAČILO DODATNO ŠE PLETENI CEKAR IN POLETNI KLOBUK, OVIT S ŠALON, OZIBO. NA Z RUTO PA TUDI CVETJE V SKLADNIH BARVAH LAHKO SODI ZRAVEN. OBUTEV NAJ BO PREPROSTA - RECIMO NAVADNI PLATNENI COPATI!

PRESODKE VSAJ ZA HIP PUSTIMO TAM, KJER NAS NE BODO BREHENILI.

LEDENO-VROČA KRIŽANKA

				AVTOR ŠTEFAN HAJDIRJAK	VOJAŠKO POROČILO	OKRABNI KAMEN, KALCEDON	BORODNIK ZAMORSKIH MAČK IZ JV AZIJE	LUKA V IZRAELU	ROMAN FERDA GODINE	INTERESNA DEJAVNOST NA ŠOLI	SKANDI- NAVSKI DROBIZ	OZNAKA ZA NEZHANCA	GL. MESTO POKRAJINE ŠANTUNG, KITAJSKA	LETOPIŠI (LAT.)	MADŽARSKA PLEMISKA RODOVNA						
PEN	TKALSKI IZDELEK	NOVI ITALIJANSKI PREMIER	ANGLEŠKI FILMSKI IGRALEC BATES	KORALNJAK BREZ SKELETA DEL GOBE													GERMANSKI OREL	TOMISLAV HERALC	RADIO- AKTIVEN IZOTOP TORIJA	AVSTRILSKI PIŠATELJ (FRANZ)	OSEBA IZ GRŠKE MITOLOGJE (ATLAS)
VZHOODNO- NEMŠKI AVTO							NAPAD, NASKOK	ŠKAT MOŠKI DARILLO													
NALEZLJIVA ČREVENA BOLEZEN																					
DRUŽNA IZD. GODAL IZ CREMONA							MESTO NA JUGU JEMPA IZABELA (KRAJ.)														
IZVORNI KRAK REKE MEHANI NA TALSKEM																					
VEZNIK																					
MESTO V SEVERNI ITALIJI																					
SVETI BIK V STAREM EGIPTU																					
PEN																					
RAZPA- DAJOČA STAMBA																					
BLODNOST																					
VOOLBNA VSTEK																					

Od 27. junija do 25. julija

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hogod

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Idejo, ki jo že nekaj časa nosite v sebi, realizirajte v drugi polovici meseca. Manj naporno bo in več možnosti za uspeh boste imeli. Če je potovanje res nujno, ne zanemarite ne priprav. V naslednjem obdobju se vam gmotno stanje ne bo izboljšalo. Sredi meseca se boste znašli v nenavadnem položaju. Če se bo le dalo, ne reagirajte takoj.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Dogodki bodo začeli potekati nenavadno hitro, kar bo od vas zahtevalo dodatno energijo. Mnogim stvarim, ki bo za vas pomembne, namenjate premalo pozornosti. Ker ne znate biti včasih potrpežljivejši, kot se zavedate, boste to proti koncu meseca lahko dobro vnovčili. Srečanje z novimi obrazi vas bo zabavalo, kaj več pa ne.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Zabava, brezskrbnost in želja po novih stikih so vam trenutno bližje kot običajno. Če mislite, da ste si to zaslužili, se za krajši čas prepustite brezdelju in o večjih obveznostih ne razmišljajte. Svojemu telesu posvetite vsaj toliko pozornosti kot vašemu najljubšemu predmetu. Sporočilo preverite z več strani. Neprijetnost opoldne.

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Za negotovost, ki jo večkrat čutite, ste krivi sami. Zahtevnih stvari se lotite počasi in premišljeno, ker nimate česa izgubiti. Treba bo razmisliti o ločnici med zasebnim in službenim življenjem, tudi zato, ker jo večkrat zamenjate. Sredina meseca bo primerna za potovanje. Zdravje ni zaklad, ki ga lahko brezmejno črpate!

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

Obdobje pred vami je predvsem čas manjših opravil. Česa večjega, če se le da, ne poskušajte storiti, razen če gre za ljubezen ali obrat v medsebojnih odnosih. Če se znajdete v stiski, ne obupajte. Dobro premislite in morda celo, če lahko zaupate, povprašajte za nasvet, ki pa ni nujno, da bo dober. Torej, vseeno boste morali na koncu sami povedati zadnjo besedo.

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

Pred vami so nenavadni dogodki, ki so vam lahko v prid, če boste ob pravem času vedeli pritisniti na zavoro in če jih boste razumeli. Pravo prijateljsvo zahteva odpuščanje. Gmotno stanje se vam bo popravilo, vendar le za kratek čas. Namig, ki ste ga prejeli po novem letu in ste nanj morda že pozabili, postaja aktualen. Poskušajte se spomniti.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

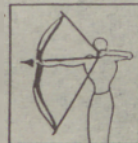
Ni časa za kakršne koli dvome. Do sredine meseca imate priložnost, da ukrepate nagonsko. Več bo koristi, kot če bi kakorkoli razmišljali. Bučna družba vas bo vesela in tudi vam bo prijetno. Premalo spite. Nekaj na telesu morate spremeniti. Če nekaj časa v sosednjem prostoru ali sosednjem kraju o vas lepo govorijo. Odločitev sprejmite okrog 17. v mesecu.

ŠKORPION

(23. X. – 21. XI.)

Prišli boste do stanja, ko boste razmišljali, ali ima vse skupaj smisel. Te stvari boste morali razčistiti kar pri sebi. V pomoč naj vam bo, da ste že bili v takšnem položaju, in kot sami veste, se je dobro končalo. Podarite si kakšno malenkost, ki si je sicer ne bi privoščili. Obiščite sosedo, tudi če nimate razloga.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Nekdo, kateremu ste zelo naklonjeni, vas bo razočaral. Sami morate ugotoviti, če je bilo to le naključje. Vsekakor se zaradi tega svet ne bo podrl. Prej pošljite pošto, kot jo boste prejeli. Na nekaj ste pozabili. Spomnite se, da ne bo zapletov. Posvetite se službi, ker jo rahlo zanemarjate.

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Po tistem trenutku (v tretji dekad) bo še najbolje, če se pogovorite s kakšno živaljo. Ona vas sicer ne bo razumela, vam bo pa veliko lažje. Glavobol bo minil, ko se dobro odpočijete. Pokličite prijatelja ali ga obiščite. V prvi polovici meseca se posvetite cvetju. Naj bo na mizi povsod, kjer se dalj časa zadržujete.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Vaše želje in načrti so dobri, le podporo v okolju si najдите. Če vas bodo prosili, naj razsojate, odpovejte! Pojdite nekam, kjer bo lepo vam in partnerju. Na koncu se bo pokazalo, da je bilo v tem dejanju nekaj več. Posvetite pozornost telesni drži. Tisti, ki vas veliko izprašuje, ima nekaj za bregom.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Ne spuščajte se v dvomljive posle, čeprav veliko obetajo. Neka oseba, na katero najmanj računate, vas bo kmalu prijetno presenetila. Na delovnem mestu kakšnih večjih pretresov ne bo, lahko pa kje drugje. V prometu bodite previdni. Zaradi sreče v prihodnosti se v teh dneh nečemu odpovejte.

Ljudje se sploh ne zavedajo, kako bogata je naša pokrajina. Če zaradi drugega ne, vsaj zaradi tromejnikov! Od treh, kolikor jih premore Slovenija, sta kar dva v Prekmurju. In tako se je Penova trojka odlodila, da pogleda, kako je kaj tam, če je vse na svojem mestu. Obiskali smo seveda samo enega, če bog da, bomo prihodnji mesec obiskali še drugega.

Če ne veste, kako se pride do tromejnika, uporabite naš recept, ki je precej enostaven. Ko pridete na Goričko, v Martinje, bo najbolje, če stopite v gostilno Sukič. Ni ga domačina, ki vam ne bi znal natanko opisati poti, da bi čimmanj blodili. No, seveda, potrebno je imeti tudi kanček sreče, da naletite na Spidija in Gogija. Mi smo in onadva sta nas vodila.

ODPADKI NE POZNAJO MEJA!

Kar naenkrat smo se znašli v gostilni in hvalabogu tam, kot je bilo že prej povedano, našli Gogija in Spidija. Spidi je bil rahlo utrujen, Gogija pa smo komaj prepričali, da je za trenutek pozabil na lepo natarico in nas odpelja na Srebrni breg. Tam pa pravo razočaranje. Najvišji vrh Prekmurja (naziva si seveda ne zasluži, ker je Serdiški breg za 12 m višji), o katerem sem se toliko učil v osnovni šoli, je v zelo klavrnem stanju. Nobenega smerokaza ali kakšnega napisa tam ni bilo, pa še ves razkopan je. Le kaj iščejo tam? Morda srebro!

Morali smo iti nazaj v gostilno. Okrepčali smo se, nato pa pregovorili še Spidija, da je tudi šel z nami proti tromejniku.

Na tromejniku sem bil prvič pred dobrimi dvajsetimi leti. Tja nas je po ozki stezi pripeljal graničar, prej smo se seveda morali najaviti pri komandi. Priznati moram, da me je takrat tromejnik kar prevzel, saj se je kar tam videla vsa razlika treh različnih političnih sistemov. Nas je tja gor pripeljal graničar, sicer brez kakšnih problemov. Z madžarske strani do tromejnika nisi mogel priti, saj je bil od meje ločen z bodečo žico, vmes pa je bil še pas sveže zorane zemlje. Na avstrijski strani pa sta bili že takrat dve lepo pobarvani klopi – za turiste pač, da se malo odpočijejo ...

Zdaj se lahko do tromejnika pride z vseh strani in očitno je, da ljudje kar prihajajo. Dva soda, polna odpadkov iz vseh treh držav, sta dokazovala, kako odprta je meja. Kaj posebnega pa ni bilo videti. Na avstrijski strani stoji še kočica, sicer zaklenjena. V njej sta dve klopci, miza in gašperček. Nič urejeno. Na nobeni strani. Nič posajenega ali karkoli, kar bi kazalo, da kdo posveča tej točki, ki je obvezno na zemljevidu, če so na njem

Penova trojka na najvišjem vrhu Prekmurja. Levo na sliki Gogi. Lepo se vidi le ostanek vrha, drugo je že vse razkopano, zemlja pa odpeljana.

Obiskovalci tromejnika so pogosto žejni. V sodu za smeti je bila v glavni embalaži pijače iz vseh treh dežel.

Župan: »Tromejnik bo urejen kot slika.«

Srebrni breg! Ravno tukaj morajo kopati. Da bi iz te jame naredili vsaj kakšen bazenček!

Tromejnik. Spidi in Gogi sta z avstrijske strani prinesla tablo na našo stran, nato pa jo takoj vrnila na isto mesto, kjer je ležala.

Pot k tromejniku pelje mimo izkopanega zaklonišča, kjer so nekoč graničarji postavljali zasedo. Le kje je zdaj vojak, ki je imel bukev za svoj koledar?

zaznamovane države, vsaj najmanjšo pozornost. Šel sem na madžarsko stran, kamor pred dvajsetimi leti nisem mogel. Ograje ni več, nekdanji pas sta prekrivala visoka trava in nizko grmovje, ki se bo čez nekaj let spojilo z gozdom in tako zakrilo sledi nekega časa in obdobja.

Za zahvalo, da sta nas tako pridno vodila, smo Gogija in Spidija povabili še v Kuzmo h Gaberšku, kjer smo srečali tamkajšnjega župana in mu potožili, da smo rahlo razočarani nad urejenostjo tromejnika in Srebrnega brega. Breg ne spada v njihovo občino, tromejnik pa bodo kmalu začeli urejati, saj pripravljajo srečanja obmejnih županov. Ja, če se pa župani tam srečajo, bi skoraj verjel, da bo vse urejeno, sicer pa bomo videli.

Joe Ree Thoooper, foto: Jure

pen elopa

NN, okrog 17 let, iz XX

V objektiv smo jo ujeli na moravskem maratonu. O njej vemo zelo malo. Ne vemo, kako ji je ime, niti od kod je niti ali je tekla na maratonu ali samo gledala. Predvidevamo, da je že kje na morju ali kjerkoli drugje. Vemo le to, da si zna dobro zvezati copate – na »mašlc«.